

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 kroga, za četr leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Častni dan štajarskih Slovencev.

Letošnji binkoštni ponedeljek se mora imenovati dan časti in slave štajarskega slovenstva. Krasno uspeli veliki ljudski shod v korist Hrvatov na Lanovžu pri Celju je celemu svetu dokazal čili narodni preporod in moško silo štajarskih Slovencev. Ta shod bodi mejnik v naši zmagonosni borbi zoper nemštvo in nemčurštvo.

Samo kratek poziv v našem listu in nekoliko sklicev in pisem je zadostovalo, da je prišlo kljub deževnemu vremenu na shod našega ljudstva kakor listja in trave. Slovenski kmetje in delavci so prikorakali peš in se pripeljali v narodno okrašenih vozovih iz vseh koncev in krajev dežele. Sto in sto narodnjakov in narodnjakinj pa je izrazilo svoje soglasje s shodom s pismi in brzojavkami. Dasiravno so nas nemčurski lažnjivci naštel le 200 pijanih hlapcev in odvetnikov, pripoznali so celo vsi veliki dunajski in drugi ugledni časopisi, da je bila udeležba v resnici naravnost ogromna, da nas je bilo zbranih Slovencev okrog — 5000! To je bil res dan slovenske zmage in slave!

Še z mnogo večjim ponosom nas navdaja možgato vedenje naših narodnih čet na našem shodu. Kdor je slišal, kako burno in ognjevito so zborovalci izražali svoje soglasje z izvajanjem govornikov, ta je moral izprevideti laž nemčurskih in nemških naših nasprotnikov, da ljudstvo nič noče slišati o „novi“ slovenščini in o slovenski narodni misli, katero baje umetno širijo takozvani „prvaki“. Ne, vsi ti izrazi nezadovoljnosti z madžarskim in nemškim nasilstvom nasproti Hrvatom in Slovencem niso bili umetno izvabljeni, prišli so vsem iz srca in iz globočine duše. In videti to pristno slovensko navdušenje za napredek in pravico, to je bilo naše največje veselje na binkoštni ponedeljek. Ta veličastni prizor je izvabil marsikateremu osivelemu možu solzo radosti in veselja. Naš shod je dokazal, da se čutimo vsi brez umetnih vplivov kot eno

krepeko slovensko narodno telo, krepek, zdrav in čil naroden organizem, katerega še čaka kljub vsem zatiranjem dostojna bodočnost.

Naš shod je imel seveda v prvi vrsti namen potegniti se za pravice preganjanih bratov Hrvatov. Toda naš shod je dokazal še kaj drugega. Bil je tudi obsodba nemškega nasilstva, katero občutimo štajarski Slovenci s strani dunajske in graške strahovlade. Če naši vladni krogi niso izgubili že popolnoma zadnje trohice državnškega razuma, morali so razumeti proroški glas za svoje narodne pravice vnetih slovenskih tisočev. Videti so morali, da mi Slovenci nismo nikdar želeli nemirov in da bi se v Celju nikdar ne bili primerili znani za avstrijsko vlado sramotni dogodki, ako bi jih ne bilo izzvalo propalo spodnještajarsko nemštvo v zvezi in pod pokroviteljstvom avstrijskih vlad. Iz glasnega odobravanja hrvatskega pokreta nasproti nasilstvu madžarskih vladnih uradnikov se je pa tudi avstrijska vlada lahko prepričala, da kri ni voda, in da bomo morebiti tudi še štajarski Slovenci, če kmalu ne bode drugače, nasproti uvažanju Slovencev sovražnih državnih in deželnih uradnikov prisiljeni nastopiti — z radikalnimi argumenti.

Tebi pa, slovenski narod štajarske dežele, bodi izrečena vsa čast in slava zaradi tvojega možgatega nastopa na letošnji binkoštni ponedeljek! Vztrajaj pogumno pri svojih slovenskih pravicah — in nikar se ne boj svojih narodnih nasprotnikov! Pri nas se začena novo narodno življenje, narodna zavest prešinja vse sloje našega ljudstva. Slovenska stvar napreduje, Slovenec gre na dan!

Poročilo o ljudskem shodu

dne 1. junija 1903 na Lanovžu pri Celju.

Kri ni voda!

O resničnosti tega pregovora se je gotovo vsakdo prepričal, kdor se je udeležil z drugimi

tisoči vred veličastnega shoda, na katerem je izrekla ogromna množica, zbrana iz cele Spodnje Štajarske svoje ogorčenje v obliki najostrejšega protesta proti grozovitim dogodkom, ki se gode na povelje krvnika bana Khuen Hedervarya širom bratske Hrvatske.

Že kmalu popoldne so se začeli polniti prostori „Narodnega doma“ in ko je odbila ura dve, bil je zadnji kotiček poln. Z velikim navdušenjem je pozdravil navzoči narod krepke slovenske rudarje, ki so, ne strašeč se daljnega pota, v tako lepem številu prikorakali iz daljnega Hrastnika in okolice. Bilo je teh samih okrog dvesto. Okrog poltretje ure je odkorakala zbrana množica na lanovski travnik, kjer so pozdravljale prihajajoči narod črna zastava v znak žalosti nad krivicami, ki se gode bratskemu narodu hrvatskemu, in hrvatska ter slovenska trobojnica v znak vzajemnosti slovensko hrvatske. Za govornike je bil postavljen oder, na katerem je bil odmenjen tudi prostor za navzoče gosp. poslance, zastopnike in odposlance bratov Hrvatov, za časnikarske poročevalce in vladnega zastopnika.

Okrog tretje ure se je nebo naoblačilo in predno se je shod otvoril je začelo deževati.

Toda to ni nikakor motilo zbranega naroda, ki je prihitel iz vseh strani slovenske Štajarske, da povzdigne svoj glas v prilog svetim pravicam hrvatskega naroda, katere je tako nesramno poteptal krvnik Hedervary. Ne motimo se, ako trdimo, da se je udeležilo shoda gotovo pet tisoč ljudi. Vsa ta množica je svesta resnega trenutka tiho in mirno čakala otvoritve shoda. Na govorniškem odru smo videli med drugimi dalmatinskega državnega poslanca g. dr. Ferrija, slovenskega državnega poslanca g. viteza Berksa, drž. poslanec Žičkar je svojo odsotnost opravičil. Izmed štajarskih deželnih poslancev so bili navzoči dr. Dečko, dr. Hrašovec, dr. Serbec. Iz Zagreba je prišlo več zastopnikov protivladnega časopisja, Dalmacija pa je bila zastopana po štirih pravnih.

LISTEK.

Šolski svetnik profesor Ivan Krušič

(Ob njegovi sedemdesetletnici.)

Včeraj je obhajal profesor Ivan Krušič, pa triarh celjskih Slovencev, svojo sedemdesetletnico. Da se tega veselega dogodka spominjamo, se pač ne bo nikomur čudno zdelo; saj je slavljenec znan ne samo svojim častilcem in bivšim učencem, ampak po celem Spodnjem Štajarskem, da, smelo trdim, po celem Slovenskem, kajti on je, kakor bomo videli, v najožji zvezi s preporodom slovenskega naroda.

Narodil se je častitljivi starček v Medlogu v Savinjski dolini, dobre pol ure od Celja, dne 4. junija leta 1833. Ljudsko šolo in gimnazijo dovršil je v Celju, bogoslovne študije pa v Celovcu in Št. Andražu. Leta 1856 je bil v mašnika posvečen. Potem je kaplanoval, a ne dolgo. Bistremu pogledu „slovenskega“ škofa Slomška skromni kaplan ni prikrit ostal: poklical ga je

na odgovorno in vplivno mesto kateheta celjske gimnazije leta 1859. Predaval v prvih letih ni samo veronauka, ampak tudi slovenščino. Služil je celih 34 let, neumorno in neutrudljivo. A leta beže in z leti tudi telesne moči. Slavlencu je začel pešati posluš, odpovedal mu je deloma tudi vid, in tako je bil primoran leta 1893 stopiti v stalni pokoj, pri kateri priložnosti ga je presvitli cesar odlikoval z naslovom šolskega svetnika. Od tega leta živi profesor-veteran v svojem rojstnem mestu, zadovoljen s svojimi uspehi, kajti seme, ki ga je zasejal, obrodilo je obilo sadu, tako da lahko reče: „Bojeval sem dober boj!“

Kot človeka prof. Krušiča pač najbolj označimo, če povemo, da ne pozna sovraštva, in da nima v celem mestu nobenega sovražnika, in to v Celju nekaj pomeni. Pri obeh strankah, i pri Slovencih i pri njih nasprotnikih, je naš Krušič enako spoštovan in čislán in to v kljub temu, da svojega narodnega in političnega pričanja ni nikdar zatajil, tako da se lahko postavi Krušič kot vzgled slovenskim mladeničem in možem, posebno pa svojim bivšim učencem.

Spominjam se še, kako velikansko senzacijo je obudilo, ko je l. 1873 on edini z rajnim Žužom, dekanom iz Laškega, od duhovnikov volil viteza Berksa za državnega poslanca akoravno je bil ta nekje malo priljubljen. In tudi lani pri deželnozborni volitvi je on skoraj edini izmed duhovščine stal za slovenskega kandidata. In tako je ostal celo svoje življenje zvest svojim načelom, zvest svojemu prepričanju, zvest svojemu narodu, zvest samemu sebi, in ta zvestoba povzdignila je njegov ugled.

Profesor Krušič pozna zgodovino celjskega slovenskega gibanja od njega početkov do sedaj tako dobro, kakor nebeden. Spominja se, ko je izdajal leta 1849 prof. Konšek celjske Novice, spominja se, ko se je v celjskem gledišču še slovenski igralo, bil je med ustanovniki in prvimi odborniki celjske čitalnice. Podpiral je vsestransko slovensko slovstvo in njegova knjižnica je pravi repertorij slovenskih knjig in slovenskih listov, ki so od leta 1860 zagledali beli dan. In kako se je razveselil vsake dobre slovenske knjige, vsakega dobrega slovenskega lista! Opo-

Kmalu po tretji uri je otvoril predsednik pripravljalnega odbora g. dr. Serbec ljudski shod. Pozdravil je v prvi vrsti navzoče državne in deželne poslance in potem zbrano ljudstvo, ki se je v tako lepem številu udeležilo protestnega shoda, ter izrazil željo, da bi se glas zbranega ljudstva ne čul samo v naši najožji domovini, temveč tudi tamkaj, kjer je najbolj potrebno, zgoraj pri onih, ki vladajo državo. Pozdravil je navzoče gg. duhovnike in uradnike; slovensko dijaštvo, ki je za probujenje naroda eden izmed najvažnejših činiteljev med slovenskim narodom, izrekel je prisrčni pozdrav slovenskemu obrtništvu in stebru Slovenstva, našemu slovenskemu kmetu in delavstvu. Končno je pozdravil prav prisrčno navzoče zastopnike bratskega naroda hrvatskega. (Dolgotrajen „Živeli Hrvati“). Nato je predstavil vladnega zastopnika g. pl. Lehmana in podal besedo

dr. Juro Hrašovcu,

ki je govoril nekako takole: Narod slovenski! Črna zastava se vije nad nami, znak, da je nastopila najskrajnejša sila, povod, da se skliče vse slovensko ljudstvo, da glasno protestira proti dogodkom na Hrvatskem. Zborovalci ste spoznali svoje brate onstran Sotle. Ta hrabri narod diči toliko krasnih lastnosti, da je vsled tega poznan širom celega sveta. Hrvatska gostoljubnost, mehkosrčnost, posebno pa junaštvo naših bratov Hrvatov je proneslo slavo hrvatskega imena v najoddaljene kraje. Vsakdo čisla Hrvate, tembolj pa mi Slovenci, ki nas veže ž njimi vse, kar družijo brata z bratom. Družijo nas tudi zgodovina, kajti zgodovina hrvatskega naroda je obenem zgodovina slovenska. In če nas veže toliko vezi, če smo že od nekdanj delili s svojimi brati veselje in žalost, dobro in zlo, s koliko večjim opravičenjem se moremo in moramo sedaj potegniti zanje, ko se jim gode takšne krivice. Ni bilo vedno tako, kakor je sedaj na Hrvatskem. Slavna zgodovina Hrvatov nam pripoveduje, da so le-ti davno pred sedanji svojimi zatiralci Madžari zasedli sedanja bivališča. Takrat so bili Hrvatom lepi časi. Bili so samostojni, vladal jih je vladar hrvatske krvi in od takrat, od Tomislava I., nosi Hrvatska ponosni naslov kraljevine. S Kolomanom I. so zasedli Madžari hrvatski kraljevi prestol in od takrat naprej se je začelo zatiranje Hrvatske. Dolga stoletja so se potem borili Hrvatje proti Turkom. Varovali so celi omikani svet. Ali hvaležnosti zato svet ni poznal, najmanj pa Madžari, kateri so v svoji ošabnosti smatrali Hrvate za svoje sužnje, ne pa za enakopravne sosede. Madžarska ošabnost je dosegla vrhunec leta 1848, ko so z upornikom Košutom na čelu hoteli razrušiti habsburški prestol in zadati smrt vsemu, kar ni madžarskega, posebno pa Slovanom. V šestih letih naj bi moral vsak govoriti madžarski. Ali takrat je vstal Hrvatom slavni ban Jelačić („Slava Jelačiću!“), ki je rešil s svojimi junaki Hrvati Avstrijo. Leta 1867 se je dala Madžarom samouprava ter se tako cesarstvo razdelilo v dve polovici, naredila se je umetna meja, na kateri eni strani naj bi pometali s Slovani Nemci, na drugi pa Madžari. Ogrska je nato leta 1868 sklenila pogodbo s

Hrvatsko po načelu popolne ravnopravnosti. Toda ta pogodba je ostala le na papirju, kajti s sirovo silo in popolnim preziranjem zakona so Madžari kršili pravice hrvatskega naroda. Ogo-ljufali so Hrvate za Reko („Roparji!“). Najne-srečnejše leto za Hrvate pa je leto 1883, ko je zasedel banski prestol sedanji ban Khuen Hader-vary. (Dve minuti trajajoči klici „Dol ž njim“, „Na vešala ž njim“, „v Afriko ž njim!“) Od tedaj so se prav sistematično začele teptati pravice Hrvatskega naroda, kar ga je prisililo, da se je začel dramiti, da vstaja. In ni čudno, da vstaja, saj je to dokaz, da je sila priklopela do vrhunca. Ne vstaja pa samo tako imenovano razumništvo, temveč tudi prosti narod, ki je spoznal, da ga je banova politika dovedla do splošne propasti. Vsa davčna moč Hrvatske se izkorišča v madžarske namene. O kakem proračunu ni ne duha ne sluha. Mi v Avstriji vsaj izvemo, zakaj se porabijo ljudski milijoni, Hrvati za svoje milijone ne vedo drugega, kakor da jih požira madžarska nenasitnost. Ban si je ustanovil svojo lastno madžaronsko stranko („fej-grdobe!“), ki mu brezpogojno dovoli vse. Kar je pri nas nemčur — podla duša — to je na Hrvatskem madžaron. Te neznosne razmere gonijo ljudstvo iz dežele, da okrog 300 000 Hrvatov hodi s trebuchom za kruhom po inozemlju, ker doma nima kruha in nobenih pravic. Znano je; kako je z volilno pravico na Hrvatskem. Komaj 5% prebivalstva sme voliti in teh 5% je iskati večinoma le v uradih, ki so in morajo biti robsko udani banu in na njegovo povelje davijo hrvatski narod. Sicer se to godi tudi pri nas. Tudi nas Slovence davijo tuji uradniki, ali mi se vsaj lahko pritožimo na vzgor, kjer se nas tupatam tudi usliši, česar pa na Hrvatskem ni. Hrvatski narod se ne more pritožiti nikamor in zato je narod vstal. („Dolgotrajni živio“). In kaj se je storilo? Komandiralo se je skupno armado, da zaduši glas naroda. Poslali so naše avstrijske polke na Hrvatsko, da pomagajo banu gnjaviti narod. Zato te vprašam, zbrani narod, ali ti je prav, da gredo tvoji sinovi streljat bratski narod hrvatski? (Viharni „ne“, „protestiramo“!) Ali je treba tega? Ne! Nič ne bi bilo treba drugega, kakor odstaviti bana in mir bi bil v deželi! (Burno pritrjevanje in ploskanje.) Postava naj se izpolnjuje, in konec bo nemirov. Najodločnejše pa protestujemo proti temu, da bi mi sami pomagali teptati banu zakone! Naši vojaki naj branijo protipostavne madžarske napise in madžarsko zastavo, kateri po zakonu ni mesta na Hrvatskem? Ne! Odpravi naj se one, ki kršijo zakon, in mir in zadovoljnost se bo zopet naselila v nesrečni Hrvatski. Svoj čas je rešil slavni ban Jelačić Hrvatsko madžarskega tiranstva, naj bi tudi sedaj vstal bratskemu narodu drugi Jelačić in naj bi ž njim napočil junaškemu narodu hrvatskemu čas odrešenja, čas lepše bodočnosti. Ves omikani svet je na strani Hrvatov. Bog živi brate Hrvate, Bog živi lepo hrvatsko domovino! (Viharno odobravanje.)

Predsednik da besedo

dr. Josipu Karlovšku,
ki sprejet z glasnimi „živio“-klici izpregovori

nekako tako-le: Črna zastava, ki se vije nad današnjim ljudskim shodom nam pravi, da se nismo prišli veselit semkaj, temveč žalovati in da pokažemo svojo ogorčenost radi krutega zatiranja bratov Hrvatov po nadutih Madžarih in glavnemu krivcu banu Khuen Hedervaryju. („Na vislice ž njim!“) Grozne stvari se poročajo iz Hrvatskega, seveda kolikor teh poročil ne zapleni hrvatsko vladno vohunstvo. Sablje banove policije padajo po glavah hrvatskega naroda, puške c. kr. polkov pokajo proti Hrvatom in narod vlačijo na vislice. („Bana gor!“) Svoj čas ni bilo tako. Hrvat je bil svoboden, sam svoj; vladal mu je kralj hrvatske krvi. Odkar so pa prihrule iz Azije roparske tolpe madžarske, se je začela nesreča za Hrvatsko. Stoletja je tekla hrvatska kri v obrambo cele Evrope. Hrvati so jo obranili turške povodnji. Kakor živa skala so trdno stali hrvatske vrste v stoletnem boju. Antemurale christianitatis so imenovali Hrvatsko. Ista Hrvatska, ki jo je toliko stoletij močila kri v obrambo celega krščanstva, ta Hrvatska je sedaj polna solz in krvi, pa ne vsled turškega navala, temveč vsled madžarskega in banovega nasilstva. Hrvatski narod se je obranil turške sužnosti in za zahvalo padel v novo sužnost, sužnost Madžarov. Madžari niso delali s silo, ampak z zvi-jačo, prav po cigansko. Madžaronsko uradništvo z banom na čelu je slepo orodje madžarske nadutosti, izprijeno je, do kraja korumpirano. In kaj pomaga Hrvatom onih 40 poslancev, ki sede v ogrskem državnem zboru. Čisto nič, saj ne odpro nikdar ust. Razmere na Hrvatskem so neznosne. Tudi pri nas ni najboljše. Na primer ako imajo Nemci na Štajarskem 21 meščanskih šol, mi Slovenci pa nobene, (vladni komisar vstaja) je to pač vnebovpijoča krivica, ali vse hujske je še na Hrvatskem. Resnica je, da onemu, ki ne more v Ameriko, ne preostaja nič drugega kakor smrt. Zato vstaja narod in kliče: Pravico ali smrt! To so posledice madžaronskega gospodarstva. Pa kako si prizadevajo zboljšati to neznosno stanje. Takole: Pri nas vohunijo banovi vohuni, tam doli se plenijo časopisi, odpirajo pisma, za-pirajo možje, žene, dekleta in otroci, narod se bije s sabljami in strelja z vojaškimi puškami. Ali je to prav, da naši c. kr. polki pomagajo širiti politiko onih Madžarov, ki ob vsaki priliki zasramujejo črno-rumeno cesarsko zastavo in z žvižganjem sprejemajo cesarsko himno? Da, vsa vladajoča gospoda se grozno zanima za dogodke v Macedoniji, za banovo strahovlado v Hrvatski se ne zanima. Pred svojim pragom naj bi najprej pometli, pometli naj bi v avstrijski Macedoniji, na Hrvatskem. (Burno pritrjevanje.) In kako se vede pri tem naša vlada, naš ministrski predsednik Körber, ki je zaprečil vsprejem hrvatskih poslancev pri cesarju? Tudi Körber dela tako, kakor bi bili za Slovane samo vojaški bajoneti. (Velikanska ogorčenost, klici najstrožje vrste proti Körberju.) Tudi pri nas imamo različne bane, ki kratijo narodu pravice, tudi pri nas ni tako, kakor bi moralo biti. Navzoči vladni zastopnik naj sporoči navzgor želje zbranega naroda, sporoči naj vladi in cesarju ogorčenost slovenskega naroda radi zatiranja bratov Hrvatov, katerih

zarjal je na te tudi svoje slovenske dijake in tako netil ogenj domoljubja.

S tako udanostjo je le malokdo ljubil svoj narod, kot Krušič. Veselil se je vsakega še tako majhnega uspeha svojega naroda in ob njegovi sedemdesetletnici moramo le obžalovati, da je tako redkokedaj imel priložnost radovati se s svojim narodom, in tolikokrat vzrok ž njim tgovati.

Ta ljubezen do svojega naroda ni ostala platonična, ampak pokazala se je tudi dejanski, posebno pa proti ubogim dijakom in z veseljem povdarjamo, da je imel profesor Krušič že od nekdanj lepo podružnico Dijaške kuhinje pri sebi na domu.

Prof. Krušič je človekoljub v najlepšem pomenu te besede. Pri njem so našli in še najdejo ubožci odprto srce in odprte roké. Da pa ljubi pri svojem človekoljubnem značaju čez vse svoje sorodnike, se ne bomo čudili, in odkar mu je mati pred tremi leti umrla, postal je Ivan središče svoje visoko čislane rodbine. In da je

v tej rodovini narodna zavest tako krepka, ni najmanj Ivanova zasluga.

Pa tudi Krušiča duhovnika dičijo vsakojake vrline. Dokaz temu, da je bil že leta 1877 odlikovan z naslovom duhovnega svetnika. V mladosti je bil Krušič najslavnejši propovednik, ne samo v Celju, ampak tudi daleč na okrog. Slava njegovih propovedi se je hitro razširila po celnem Spodnjem Štajarskem, zato ga nahajamo tolikrat kot govornika pri primicijah in drugih slovesnostnih prilikah. Naravnost vzgledne pa so bile njegove propovedi za dijake. Privrele so iz srca in segale so tudi v srce in vsi njegovi mnogoštevilni bivši učenci mi bodo pripoznali, da je bil velik užitek poslušati ga.

Največje zasluge si je pa Krušič pridobil za slovenski narod kot učitelj, in kot tak je bil središče slovenskih dijakov celjske gimnazije. On je netil, kakor sem že omenil, ogenj slovenskega rodoljubja med svojimi dijaki-varvanci v konviktu v oni zgodnji dobi, ki je bila odločilna za preporod slovenskega naroda, on nam je odgojil toliko izvrstnih bojnikov na narodnem

polju i duhovnega i posvetnega stanu. Dijaki so pa tudi vedeli njegove vrline ceniti. Častili so ga kot svojega očeta, kot svojega zaščitnika. Mnogo njegovih bivših, sedaj tudi že osivelih dijakov se bo spominjalo na krasno razmerje, ki je vladalo med njim, kot vodjo konvikta in med njegovimi dijaki. Kako prisrčno se je obhajal vedno njegov god, bodisi ali na njegovem domu v Medlogu, ali s kako podoknico v Celju! Tako idealno razmerje med dijaki in profesorji je sedaj nemogoče, bodisi da je šolsko zakonodajstvo temu krivo, bodisi da tudi sedanji učitelji niso več iz tistega lesa rezljani, kakor naš slavljenec.

Le eno lepo lastnost Krušičevo hočem še omeniti. Posebno so mu bili pri srcu slovenski zatirani dijaki. Za patriarhalčno dobo direktorja Premru sledila je namreč doba češkega renegata Svobode. Leta 1875 poslala je Lasser-Auerspergova vlada tega kruteža za direktorja celjski gimnaziji, da iztrebi iz tega zavoda zadnjega slovenskega dijaka. In to bi se mu skoraj posrečilo. Leta 1877 padlo je število celjskih

ni ugonobil krvoločni Turek, katere pa hoče zatreči madžarski šovinizem in banovo samosilstvo. Ali pomni naj se, da bodo prej tekle reke nazaj, kakor pa od svojih pravic odnehal hrvatski naraščaj! Zato pa proč z madžarskim šovinizmom! Proč z madžarsko vlado! Proč z banom Hedervaryjem! Živela slovensko-hrvatska vzajemnost! Živela probujena, prerrojena, svobodna Hrvatska! (Viharno pritrjevanje! — Tekom celega govora je ljudstvo z burnimi vzkliki spremljalo govornika.)

Nato prečita dr. Kukovec sledeči resoluciji, kateri sprejme ljudstvo z navdušenim odobravanjem in ogorčenimi protestnimi vzkliki:

Resolucija

I.

Grozovlada Khuen Hedervarya na Hrvatskem in Slavoniji je v protislovju z vsakim človeškim in pravnim čustvovanjem, kaže očitno namen, da se na korist madžarstva uniči narodno in državno pravo Hrvatske, kar bi bilo na očito škodo Slovencev in Hrvatov tudi v tej državni polovici, Slovanov sploh in našemu cesarstvu.

Sedanji vladni zistem Khuenov je privedel kraljevini Hrvatsko in Slavonijo po krivičnem tolmačenju hrvatsko-ogrske nagodbe do popolnega gospodarskega propada.

Od vlade se prelamljajo ustavno zajamčene državljanske pravice, v zlasti osebna svoboda, svoboda tiska in združevanja, protizakonito se razobeša madžarska zastava in vsiljuje se madžarski jezik na hrvatskem ozemlju, kar je očitno v nasprotju z ustavo.

Z ozirom na ta dejstva izražamo na ljudskem shodu zbrani Slovenci vseh stanov svoje ogorčenje nad vnebovpijočo krivično vlado madžara Khuena odločno ugovarjamo proti temu, da skupna vlada podpira vlado na Hrvatskem in da daje banu grofu Khuenu na razpolago skupno vojsko ter jemlje na pomoč tudi vojaštvo iz naše državne polovice.

Odločno tudi obsojamo izzivajoče postopanje ministrskega predsednika Körberja, kateri je preprečil sprejem hrvatsko-slovenske deputacije poslancev pri presvitlem cesarju in kralju trojedine kraljevine Hrvatske, Slavonije in Dalmacije ob priliki, ko je omenjena deputacija došla na Dunaj prosit pomiloščenja na smrt obsojenih bratov onstran Sotle.

Končno izražajo na ljudskem shodu zbrani Slovenci iz vseh delov slovenskega Štajarja prepričanje, da poprej ne bo miru in zdravih razmer na Hrvatskem, predno se ne odstrani Khuen Hedervary in predno se ne začne strogo izvajati določene ustave.

II.

Krivicice, ki se gode od strani Turkov macedonskim kristjanskim Slovanom, so vnebovpijoče. Sedanji zistem iztrebljenja kristjanov bi privedel do tega, da izgine poslednji Slovan na macedonskem ozemlju.

Od Avstrije in Rusije predlagane preosnove, ki so imele namen olajšati Macedoncem vsaj deloma njihov neznojni položaj, so ostale brez uspešne.

dijakov na 178. Slovenski dijaki celjskega okrožja so se trumoma selili na Kranjsko, ker so se na tem zavodu radi vsakega tudi najmanjšega na rodnege pojava izključevali in s strogim zaporom kaznovali. Koliko bridkih ur je tedaj imelo rahlo čuteče srce našega slavljence, koliko bojev je moral tedaj bojevati za svoje ljubljence — slovenske dijake — z vodstvom in v učiteljskih konferencah!

Svoboda je padel radi krutosti proti učiteljskemu zboru. Sledil mu je veteranjak Končnik. Razmere na celjski gimnaziji se pod njegovim vodstvom za slovenske dijake niso zboljšale, ampak rajši poslabšale. V živem spominu je še, da je prepovedal Končnik slovenskim dijakom javno slovenski govoriti, v živem spominu tudi, kako je bil V. Oblak, „vnuk Miklošičev“, kakor ga Jagič imenuje, po mahinacijah nemško-nacionalnega učiteljskega zbora izključen iz vseh cislitvanskih srednjih šol. Nastala je panika in zbežanost med slovenskim dijaštvom. Da v takih razmerah ni bilo prijetno službovanje za slovensko čutečega in pravicoljubnega pro-

Ker torej turška vlada ni zmogla človeško vladati nad kristjani, vidimo edino rešitev Macedoncem v njih popolni osvoboditvi od turškega jarma.

Izražamo torej želje, da velevlasti, med njimi tudi Avstrija, vplivajo na to, da postane Macedonija neodvisna.

Nato izpregovor., burno pozdravljen, odposlanec iz Zagreba, član „Obzorovega“ uredništva gosp. Marinčić.

V svojem govoru je povdarjal, da se bojujejo Hrvati edino za pogažene pravice, za one zakone, kateri so jim po veljavni pogodbi zajamčeni, pa jih ravno cni, katerim je poverjena skrb za varstvo zakona, tako brezobzirno kršijo. Treba je le stopiti na hrvatska tla, in komur ne zapira madžarski šovinizem oči, bo izprevidel, zakaj vstaja narod. Na Hrvatskem se tepta v blato vse, kar je narodu svetega. Krši se pisevska tajnost, protivladni listi se plenijo, vladni listi pa razširjajo o dogodkih na Hrvatskem najnesramnejše laži. Vse časopisje izven Hrvatske se je zavzelo za ubogi hrvatski narod, le domače službeno ne. Ako se piše, da so vesti o žrtvah banovega [tiranstva zlagane, je to laž, kajti na Hrvatskem je tekla in še teče kri. Imena ubitih in težko ranjenih, katera govornik prečita, naj boljše spričujejo uradne laži banovega časopisja. Ječe in bolnice so polne, tako polne, da jetnikov ne vedo kam zapirati. Vtikajo jih v smrdljive opuščene vojaške magazine. Smrtna obsodba bi se bila izrekla v mnogo slučajih, ali ni mogoče, ker leže obtoženci smrtno ranjeni v bolnicah. Govornik slika dogodka ob prihodu slovenskih učiteljev v Zagreb. Zborovalcem se je bralo na licih, kako jih je dirnilo opisovanje grozot v kraljevem Zagrebu. Velikanski vtis so napravile besede govornikove: „Če kralj ne napravi reda, bo še na stotine mrtvih! Hrvatje bomo branili svoje pravice do zadnje kapljice krvi!“ K koncu se govornik zahvali zbranemu ljudstvu za sočutje, ki ga je izkazalo svojemu bratskemu narodu s svojo udeležbo in zagotovi slovenski narod, da bi v slučaju potrebe tudi Hrvatje pokazali, da čutijo ravno tako za Slovence kakor Slovenci za Hrvatje. „Naša sloboda, Vaša sloboda. Živeli Slovenci!“

V imenu socijalne demokracije je govoril gosp. Karol Linhart, ki je v najostrejših besedah obsojal postopanje bana in avstrijske vlade. Izjavil je, da se socijalni demokrati popolnoma pridružujejo protestu proti dogodkom na Hrvatskem in pred cesarjevimi vrati. Socijalna demokracija je načelno proti vsakemu zatiranju, tembolj pa proti zatiranju, kakor je sedaj na Hrvatskem. Največja grehota je, naravnost neizrecna sramota za prosvetljeno dvajseto stoletje, da sedi na stolici hrvatskega bana, namestnika Njegovega Veličanstva, oseba, kateri se je že večkrat sodnijskim potóm dokazalo, da je slepar. Ban Hedervary je moralna propalica, subjekt, ki spada v kriminal! Vladni zastopnik ponovno zahteva od predsednika shoda, da bi opominjal govornika, česar pa ta ne stori. Končno ustavi komisar govornika, ki mu pa odvrne: „Ban naj me toži. Jaz mu vse to do-

fesorja Krušiča, si lahko mislimo, in če kdo, je moral on v teh burnih časih kelih samozatajevanja do dna izprazniti.

Dotaknil sem se teh bridkih spominov, da pokažem, da pot, po kateri je moral Krušič kot učitelj hoditi, ni bila vedno z rožicami posuta in da opomnim vse dijake-mučenike celjske gimnazije, da se svojega neustrašenega zagovornika in zaščitnika prof. Krušiča vedno hvaležno spominjajo.

Naš Ivan je bil do zadnjega časa nenavadno krepkega zdravja. Le zadnjega pol leta njegovo zdravstveno stanje ni bilo več tako povoljno, vendar je upati, da se bo sčasoma zboljšalo, in ta up je popolnoma opravičen; kajti na dan Kristovega vnebohoda je že zopet maševal. Prosimo tedaj Vsemogočnega, da mu da čakati leto 1906. Tedaj bo obhajal svojo zlato mašo in v tej nadi, da se to zgodi, kličem mu v lastnem in tudi v imenu vseh njegovih učencev, znancev, prijateljev, sorodnikov, sploh vseh Slovencev.

„Ad multos, ad plurimos adhuc annos!“

Discipulus.

kažem!“ Govornik se nato obrne proti vladi, ki je gluha za narod in poslušna samo visoke uradnike. Ban je bil sprejet v avdijenci pri cesarju, za poslance, kateri so zato, da zastopajo in morajo zastopati svoje narode nasproti vladi, je pa Körber poskrbel, da so se jim vrata k cesarju na predrzen način zaprla pred nosom. Na Ruskem ne delajo tako s Finci. To je naravnost škandal za moderno družbo! Tem razmeram pa so krivi tudi jugoslovanski poslanci sami, ki so s svojim ponižnim nastopom dosegli, da jih Körber in vlada tako izzivajoče prezira. Obupne razmere na Hrvatskem so posledica njihove mlačne politike. Glavni pogoj za razvoj naroda je svoboda, in zato se mora priboriti svoboda narodom. Dokler bomo Slovani le policaji habsburške vlade, dotlej nam je pot do napredka zaprta. Moramo se osamosvojiti! Emancipirati se moramo od Dunaja, Körberja, Hedervarya in onega uradniškega nadvladja, ki nam zapira pot k cesarju. Te misli je treba zanesti med narod in one ljudi, ki padajo že na kolena, ko od daleč zagledajo črno-rumeno zastavo. Ko to dosežemo, nam bo posijala zora svobode! Govornik je govoril kakor iz srca vsega na tisoče broječega občinstva, katero je celi govor spremljalo z viharnim odobravanjem.

Zadnji govornik je bil dalmatinski državni poslanec

g. dr. Ferri,

ki se je v imenu Hrvatov zahvalil za simpatije, katerim je dalo duška zbrano slovensko ljudstvo. Tudi on je govoril o žalostnih razmerah na Hrvatskem, o zatiranju vsakega svobodnega gibanja, o korupciji mažaronske klike, o pritisku uradništva na ljudstvo itd. Dalmacija, ki pravzaprav pripada po starodavnem pravu k trojedini kraljevini Hrvatski, je silno ogorčena vsled barskega postopanja hrvatskega tirana bana Hedervarya, in laž je, kar se trdi zgoraj, da je ljudstvo mirno. Hrvatski narod v Dalmaciji in ž njim vred njegovi poslanci se čutijo popolnoma edine z narodom na Hrvatskem. Hrvati in Slovenci se pa tudi smatrajo za eden narod. Zato izreka še enkrat prisrčno zahvalo za sočutje, ki ga izkazujejo Slovenci svojim bratom Hrvatom in konča z vzklikom „Živeli Slovenci!“

Z velikanskim navdušenjem je nato zapel narod himno „Lepa naša domovina“ in „Hej Slovani.“

Ko se je odpelo, je predsednik shoda, g. dr. Sernec prečital brzojavko, ki se je odposlala Njegovemu Veličanstvu in pozval občinstvo, da zakliče trikratni „živio“ cesarju, kateremu je mogoče z enim samim migljajem narediti red na Hrvatskem in povrniti težko prizadeti deželi dobrodejni mir. Zborovalci so se z navdušenimi „živio“-klici odzvali pozivu, na kar je predsednik shod zaključil. Cesarju se je poslala sledeča brzojavka:

„5000 na ljudskem shodu pri Celju zbranih Slovencev izraža Vašemu Veličanstvu svojo nemajano zvestobo in prosi v sedanjih bridkih časih za bratski hrvatski narod očetovskega posredovanja Vašega Veličanstva.“

Ko se je shod zaključil, se je zbrano ljudstvo, svesto si resnega svojega nastopa, razšlo tiho in mirno. Videli smo pač nekaj orožnikov za hlevom g. Sušnika, ali imeli niso niti najmanjšega povoda, da bi se pokazali. Za red na shodu je skrbel „Celjski Sokol“ po svojih članih, a tudi ti niso imeli opravka razun v enem slučaju, ki je bil očitno pripravljen od znane strani. Omeniti moramo tudi, da ste bili v vojašnici pripravljene dve stotnji in baje v neki hiši blizu zborovališča en vojvjakov. Celjska policija je bila vsa pripravljena, menimo namreč ono v uniformi in brez uniforme. Značilno za te hrabre junake je pač, da so hoteli aretirati celo okrog 200 mož broječo četo hrastniških rudarjev, ki so korakali od doma skozi celjsko mesto v „Narodni dom“. Seveda se jim je aretiranje izjalovilo, ker so naši fantje ne meneč se za jetične želje slavne policije mirno korakali naprej. Pripomnimo naj še, da se je binkoštni ponedeljek pokupil v Celju menda ves višnjevji plevel, kolikor ga je bilo dobiti po tri ure naokolu Celja in da so tako ozaljšani izzivači prišli k samim vratom „Narodnega doma“ žvižgat in rujovet, na kar se z naše strani nikakor ni odgovarjalo. Ljudski shod se

je zvršil tako veličastno, kakor smo le mogli. Zeteli. Bila je sijajna manifestacija celega slovenskega Štajarja, ki je naredila ne samo na nas, ampak v velkovečji meri velikanski vtis na naše najzagrizenejše narodne nasprotnike, tako da se je celo slavnoznani celjski g. Fürstbauer blagovolil izjaviti: „Wenn es so weiter geht, ist in fünf Jahren Cilli slovenisch!“, kar beležimo z največjim zadovoljstvom.

Pripravljalnemu odboru ljudskega shoda so bile priposlane sledeče brzozjavke in pismene izjave:

Borovlje. — Srčno pozdravljeni zborovalci na protestnem shodu za naše brate Hrvate. Posojilnica Glinje na Koroškem.

Brežice. — Z ogorčenjem se strinjamo z vsemi resolucijami, ki obsojajo nečloveško in kruto ravnanje Madžarov z bratskim narodom hrvatskim. Proč s Hedervaryjem!

Brežiški Slovenci.

Bučecovci. — V duhu udeležimo se Vašega ljudskega shoda. Živeli Hrvati, živela Hedervarya rešena Hrvatska!

Zbrani sosedni občine Vodjaves pri Ljutomeru.

Bučecovci. — Čutimo s Hrvati.

Požarna bramba Bučecovci, Ljutomer.

Bučecovci. — Živela Hrvatska!

Županija Bučecovci, Ljutomer.

Češki Brod. — Česi u Lipan shodu shromaženi ve Vašem boji prohlasuje solidaritu. Jeden za vsechny vsichni za jednoho.

Klofač, Budin, Holan.

Češki Brod. — Chorvatskemu narodu a slovanske svornosti humava nazdar, živili! — Členstvo klubu strany statopravni a družstvo Ilirija schromaždene na Lipanech.

Češki Brod. — Necht sili a vzkveta slovanska vzajemnost a solidaritet. — Členstvo klubu pratel delničtva v Praze schromaždene na večirku Sokola v Češkem Brode.

Dunaj. — Pridružujemo se Vašemu odlučnomu prosvjedu protiv tiranskom nezakonitom vršenju madžarskoga sistema kod braće preko Sutle. Dolje s Khuenom! — Hrvatski i slovenski katolički visokošolci.

Gorica. — Sveseljem pozdravljamo sastanak braće Slovenaca u prilog pogaženoj Hrvatskoj. Hrvati u Gorici.

Gornjigrad. — Z navdušenjem se strinjamo tudi mi z vsemi sklepi ljudskega protestnega shoda v prid zatiranih bratov Hrvatov. Živela pravica! Proč s trinogom!

Občina trg Gornjigrad.

Gornjigrad. — Pridružujemo se protestu zoper nečuveno zatiranje bratskega naroda hrvatskega. — Čitalnica Gornjigrad.

Gradec. Ogorčeni zaradi krivic, ki se gode bratskemu narodu, se pridružujemo iz dna duš Vaši manifestaciji. Živela Hrvatska! — Triglav.

Gradec. — S celim srcem združeni z našimi brati Hrvati kličemo: Dol s turškim krvolokom Khuenom! Doli z našimi tlačitelji! Živela svoboda! — V imenu slov. krščanskih delavcev v Gradcu: Podgornik.

Hrastnik. — Proč z nasilstvom! Svoboda in pravico bratskemu narodu! Slovenski delavci smo z vami, tlačeni bratje. — Dolski rudarji.

Hrastnik. — Živel slovenski ljudski shod v Celju! Pereat Hedervary!

Hrastniški rudarski pazniki.

Hrastnik. — Hruba in strela ne vstrašimo se, za brata Hrvata potegnimo se! Doli z banom!

Ojstrski rudarji.

Hrastnik. — Za pravice Hrvatov borimo se mi, če prav ostri meč krvavi. Pereat Hedervary! — Organizirani rudarji v Hrastniku.

Hrastnik. — Vox populi vox dei. Smrt tiranom! Živela Hrvatska! — Hrastniški piparji.

Hrastnik. — Hrvatskemu narodu želi srečno zmago! — Bralno društvo Dol pri Hrastniku.

Hrastnik. — Zakonito zajamčene pravice zahteva za teptani hrvatski rod. — Občinski odbor Dol pri Hrastniku.

Konjice. — Navdušeno pozdravljamo zborovalce, izražamo najsrčneje simpatije bratom Hrvatom v njih borbi za narodno osvoboditev in se pridružujemo resolucijam!

Konjiški Slovenci.

Konjice. — Udje kat-pol. društva mnogobrojno zbrani se Vam enoglasno pridružujemo: Živel bratski narod v vztrajnem boju za sveto narodno pravico.

Kozje. — V dno duše ogorčeni zaradi tiranstva Madžarov nad brati Hrvati želimo, naj današnji shod odpre oči onim, kateri jih imajo dosedaj žalibog zaprte! Krepko živela jugoslovanska vzajemnost! — Berthold, Cizek, Germovšek, Rauter, Štauffer, Tomažič.

Kozje. — Plapolaj visoko zastava hrvatsko slovenske vzajemnosti! Boj krivici in tiranstvu. Zavedna Podstreda

Kozje. — Za Hrvate naše brate Slovencev srca vsa gore, žnjimi čuti, kar jim kruti Madžari bridkega storé; želje naše so in nade, da nasilstvo kmalu pade! — Za katoliško politično društvo kozjansko, Tomažič, predsednik.

Laško. — Zadržan udeležbe shoda, želim najboljši uspeh ter kličem pereat Hedervary.

Šmid, Jurklošter.

Laško. — Borimo se za brate Hrvate!

Hvalec.

Laško. — Protestiramo zoper Hedervarya!

Žužek, Jurklošter.

Laško. — Živel shod za brate Hrvate!

Županstvo Golobinjak.

Laško. — Živel shod za naše brate! — Špan.

Laško. — Živel shod za naše mučenike. Županstvo Jurklošter, Šmid.

Ljubljana. — Vstani kralj Matjaž, ki spiš v štajarski zemlji in mahni s svojo sabljo po nasilnikih, ki skrunijo mesto Jelačiča bana!

Ljubljanske mladenke.

Ljubljana. — Ustaj rode, trgni lance, ne daj mi se više trt, s mačem pitaj neprestance il slobodu ili smrt! Abzug Hedervary!

Bojevitá slovenska Ljubljana.

Ljubljana. — Po bolezní zadržan udeležiti se shoda, kličem vsem zborovalcem srčni na zdar! Još Hrvatska ni propala! — Dragotin Hribar.

Ljubno. — V sočustvovanju za trpeče brate Hrvate soglašamo z Vami in kličemo: Bog in njih junaštvo jih reši madžarskega turštva!

Ljubenci.

Ljutomer. — Srčne pozdrave! Oblike narodnega boja naj postanejo brezobzirnejše!

Čitalnica, politično društvo.

Ljutomer. — Živela neodvisna Hrvatska, proč s tiranijo! — Ljutomerski in murski Slovenci.

Ludbreg. — Čestitam i prilagodjujem se u duhu današnji Vašoj svečanosti. — Kerstner.

Ludbreg. — Braći Slovincem našu srdačnu zahvalnost! Živili Slovenci, živili Hrvati! — Dr. Damaska, advokat, Bočkaj župnik, Mihinić, kaplan, Zupančič, Majernik, Rosenberger, trgovci, Pajtar, mesar, Korstner, gostilničar.

Maribor. — Bog blagoslovi Vaše delo.

„Bralno društvo“ Ruše.

Maribor. — Uredništva „Slov Gospodarja“, „Našega Doma“ in „Süd. Presse“ se pridružujejo sklepom protestnega shoda. Proč s tlačitelji Jugoslovanov!

Maribor. — Vzkipela in zavrela je slovanska kri katoliškega izobraževalnega društva v Studencih nad Mariborom. Izražamo srčno sočutje Hrvatom svojim bratom silno ogorčeni zaradi krvavega zatiranja njihovih narodnih pravic. — Pohar.

Moravče. — Pozdravljamo današnji shod. Živeli Hrvatje! — Zavedni Moravčani.

Nabrežina. — Niti mislit, da nam duša spava, sloboda sveta v boj će planut zdrava. Živili soboritelji bratov Hrvatov. — Nemeč Paklič.

Ormož. — Čast braniteljem pravic hrvatskega naroda. Ves slovanski svet povzdigne naj svoj glas zoper tlačitelje zakonito zajamčenih pravic. — Ormoška „Sloga“.

Ormož. — Ogorčeni pridružujemo se protestu proti nepostavnosti in krivicam, ki se gode našim bratom Hrvatom. V duhu se strinjamo z Vami. Živeli Hrvati! — Ormoški Slovenci.

Ormož. — Bratje urno gor planimo in orožje zgrabimo, mati splošna hoče nas: za Hrvate vrle brate kličé, vpije nam na glas. Jurist Pernat, Janko Grivec.

Ormož. — Svetinje pri Ormožu, rojstna župnija Stanka Vraza, pozdravlja udeležnike. Živeli hrvatski mučeniki, živela svoboda!

Bohanec.

Pišce. — Vihar nevolje in srda naj razprši pogubonosne oblake iznad Hrvatske. Živela svobodna Hrvatska! — Pišečki Slovenci.

Ponikva. — V duhu z vami kličemo: Proč s Hedervaryjem, proč z madžarskim in germanskim nasilstvom! Slovan na dan!

Zavedni Ponkvojljani.

Postojna. — Proč s Hedervaryjem, proč s Körberjem! Živela Ilirija! — Postojnski Slovenci.

Radgona. — Živela svobodna Hrvatska! Dal Bog tudi Slovincem narodnega duha Hrvatskega! — Bralno društvo v Gornji Radgoni.

Radgona. — Da bi opravičeni protestni glasovi spodnještajarskih Slovencev v prilog zatiranega bratskega naroda hrvatskega našli povsod, posebno na Dunaju dejanski odmev; — v to pomoz! Bog! Živeli Hrvati! — Bralno društvo Št. Jurij ob Ščavnici.

Rečica. — V ljubezni do dragih bratov Hrvatov kličemo: Proč s tlačitelji narodovih pravic! Živili Hrvati, Srbi in Slovenci!

Trg Rečica

Ribnica. — Zahvaljujemo braći Slovincem, što ustadoše proti proljevanju nedužne krvi u banovini. — Ribnički Hrvati.

Rogatec-Slatina. — Ko bo pod Habsburgom svoboden Hrvat, bo tudi svoboden Slovenec nja brat. — Katoliško politično društvo.

Šmarje pri Jelšah. — Polni ogorčenja odločno protestiramo proti brutalnemu brezvestnemu postopanju nesramnega zatiratelja milega nam bratskega naroda hrvatskega in njegovih svetih pravic in kličemo: Doli z banom Khuen Hedervaryjem, proč z omazanim madžarskim mandarinom! Živel slavni naš narod hrvatski! — Slovensko politično društvo Šmarje pri Jelšah.

Slov. Bistrica. — V duhu z Vami ene misli in enega srca pridružujemo se Vašemu krepkemu protestu. Madžaronska strahovlada na Hrvatskem je kričeč madež dvajsetega stoletja. Proč z nasilstvom, smrt zatiralcem bratskega naroda, v Azijo z Mongoli! Vse za vero dom cesarja, pa tudi vse za resnico in pravico! Živeli Hrvati, živela sloga slovanska!

Slovenjebistriški Slovenci.

Sveta Lucija. — Od bregov bistre Soče srčno pozdravljamo štajarske Slovence. Bog živi vzajemnost našo! Živila Hrvatska!

Svetolucijski rodoljubi.

Šoštanj. — Vsegamogočni vladar vseh vladarjev blagoslovi boj za pravice slovanskega naroda. — Ilirci.

Šoštanj. — V izvanredni seji občinskega odbora v Razborju, 900 m nad morsko globino se je soglasno sklenilo, da se brzozjavno naznani sočustvovanje z zatiranimi brati Hrvati in izreče odločna obsodba tiranov. Živela slovanska domovina! — Šaloven.

Šoštanj. — Da bi današnja manifestacija imela uspeh, v to Bog pomoz! — Šoštanjčan.

Šoštanj. — Živela sloga med Hrvati in Slovenci! Pridružujemo se Vašemu protestu.

Občina okolica Šoštanj.

Šoštanj. — Navdušeno pozdravljamo današnji shod. Živila svoboda!

Zastopstvo trga Šoštanj.

Šoštanj. — V bratski ljubavi naj vzklije slovanska moč. — Šoštanjski mladeniči.

Št. Ilj. — Hrvat je naš brat, kdor hudo mu hoče, pogine naj vsak! Bog živi Hrvate!

Obmejni šentiljski Slovenci.

Št. Jurij ob j. ž. — Z vami v duhu združeni kličemo Bog živi naše krvne brate Hrvate. Bog vojskinih trum jim pomagaj v pravičnem boju za svete narodne pravice.

Konsumno društvo.

Št. Jurij ob juž. žel. — Ž veli narodni mučeniki v bratski Hrvatski in vsi, ki imajo žnjimi sočutje! — Tamburaški zbor.

Št. Jurij ob j. ž. — Pokažimo danes, da Slovenac i Hrvat za uvijek brat i brat!

Šentjurski pevci.

Št. Jurij ob j. ž. — Bog i sreća junačka bodi na strani onih, ki se bojujejo za krst častni in slobodu zlatnu! — Bralno društvo.

Št. Lenart ob kor. žel. — Slava zborovalcem! Bratje Hrvati junaško naprej! Pravica mora zmagati. Vsi Slovenci smo z vami.

Slovenci pri Sv. Barbari pri Mariboru.

Št. Lenart ob kor. žel. — Propali vsi, ki tlačijo bratski nam narod! — Fantje iz Jarebne.

Št. Lenart v Slov. goricah. — V duhu se Vam pridružujemo ter z Vami demonstriramo proti Hedervaryju. Oločno zahtevamo bratskemu narodu nazaj njegova prava in njegovo svobodo! — Slovensko politično društvo za okraj Št. Lenart v Slov. goricah

Št. Pavel pri Preboldu. — Le vstani vborni narod moj, do danes v prah teptan, pepelni dan ni dan več tvoj, tvoj je vstajenja dan. — Politično gospodarsko društvo, izobraževalno društvo.

Št. Pavel pri Preboldu. — Navdušeno pozdravlja današnji shod. Živila Hrvatska!

Bralno društvo.

Št. Peter-Kraljevec. — Srdačno pozdravljamo Vašu skupštinu i molimo Svemogućemu, da se Vaše plemenite želje ostvare na bolj jak bjednog hrvatskog naroda. Živila slobodna ujedinjena Hrvatska! — Sakupljeni Hrvati i Slovenci.

Trbovlje. — Hrvatski narod naj živi, zatiralec hrvatski naj odleti. — Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda, Trbovlje.

Trbovlje. — Prostovoljno gasilno društvo v Trbovljah deli ogorčenje na protestnem shodu zbranih Slovencev nad nečuvjenimi dogodki, ki se vrše v bratski nam deželi. Shodu najboljšega uspeha želeč kliče žnjim: Proč z banom! Proč s tujčevim jarmom!

Trbovlje. — Živi celi proletarijat, rešen mora biti Hrvat, v vrste stopimo vsi, akoravno teče rdeča kri! Dol z zatiralcem Hrvatom!

Trboveljski organizirani rudarji.

Trbovlje. — Z združenimi močmi stopimo v vrsto vsi! Svet spoznali smo sedanji, ko zavoljo enega zatiralca mora narod umirati. Mi pa hočemo narod osvoboditi, zato se moramo združeni boriti. Hrvati so naši brati. Za pravico boja se ne smemo bati. Dol z zatiralcem Hrvatom! To kličemo mi brati Hrvatov. Pereat Hedervary!

Skupni Trboveljčani.

Trbovlje. — Z udeleženci današnjega shoda obžalujemo žalostno usodo hrvatskih žena in obsojamo z Vami kruto ravnanje hrvatskega bana. Živila Hrvatska!

Trboveljske narodnjakinje.

Videm-Krško. — Sava, katoliško politično društvo za brežiški okraj, obsoja krivice, katere se godijo našim bratom onkraj Sotle, ter zahteva vse narodne pravice za Slovence in Hrvate.

Žičkar, predsednik.

Videm-Krško. Žalibog zadržan, ne morem priti. Živila zveza med Slovenci in Hrvati. Ne vdajmo se! — Žičkar.

Virje. — Pridružujem se Vaši manifestaciji. Neporušna bodi vez hrvatsko-slovensko-srbska in celega slavjanstva. Vztrajajmo v boju za srečo Hrvatske. — Perošlav Ljubić, urednik Podravca.

Vransko. — Strinjamo se s sklepi ljudskega shoda, kličemo: Živila Hrvati, pereat Hedervary! — Mladeniška zveza, izobraž. društvo.

Izjava.

Ker smo zadržani priti osebno, se pridružujemo v duhu velikemu protestnemu shodu v Celju in soglašamo z vsemi tam storjenimi sklepi.

Izjavljamo slovesno, da se čutimo edine z brati Hrvati ter ugovarjamo najodločnejše proti vsem vnebovpijočim krivicam, katere se godijo in prizadevajo hrvatskemu narodu od strani nasilnih Madžarov in krutega tlačitelja, bana Khuena Hedervaryja.

Obračamo se potom ljudskega protestnega shoda v Celju na Njegovo Veličanstvo cesarja Franca Josipa I, naj blagovoli On kot hrvatski kralj odpraviti vse krivice in zabraniti, da se ne bo prelivala nedolžna kri naroda, ki je z nami Slovenci vred vedno branil Njegovo cesarsko in kraljevo hišo ter Avstrijo pred sovražniki!

Živele narodove pravice Hrvatov, Srbov in Slovencev!

Trg Rečica, dne 1. junija 1903.

(Sledi 50 podpisov.)

Dobletina pri Nazarjih, dne 31. maja 1903.

(Sledi 27 podpisov.)

Kokarje pri Gorici

v Savinjski dolini, dne 31. maja 1903.

(Sledi 46 podpisov.)

Lačjvas pri Gorici

v Savinjski dolini, dne 31. maja 1903.

(Sledi 21 podpisov.)

Nazarje in Žlavor pri Rečici, 31. maja 1903.

(Sledi 27 podpisov.)

Prihova pri Rečici, 31. maja 1903.

(Sledi 13 podpisov.)

Spod. Pobrežje in Trnovec pri Gorici

v Savinjski dolini, dne 31. maja 1903.

(Sledi 33 podpisov.)

Zgor. Pobrežje in Holmec pri Gorici

v Savinjski dolini, dne 31. maja 1903.

(Sledi 40 podpisov.)

Potok pri Gorici v Sav. dol., 31. maja 1903.

(Sledi 3 podpisi.)

Pustopolje pri Gorici

v Savinjski dolini, dne 31. maja 1903.

(Sledi 14 podpisov.)

Št. Janž pri Rečici, dne 31. maja 1903.

(Sledi 39 podpisov.)

V arpolje in Nizka pri Rečici

dne 31. maja 1903.

(Sledi 16 podpisov.)

Slavnim zborovalcem „Ljudskega shoda“ v Celju.

Malonedelčani pozdravljajo iskreno vse zbrane zastopnike na ljudskem shodu v Celju, kateri se bodo moško potegnili za nesrečne brate Hrvate. Živo obžalujemo nesrečni bratski narod, ki je neštetokrat prelivati kri za našo presvitlo dinastijo in celokupno domovino Avstrijo. Vsemogoči naj podeli hrvatskemu narodu v tem tužnem času ono krepost in jakost, s katero je nadarjal njih slavne pradede ob času ljutih turških navalov! Izrekamo s tem svoje ogorčenje in zaničevanje krutim Arpadovcem in njih nečloveškim nasilstvom. Živeli hrvatski bratje! Živila domovina! Abzug bašibozuk Hedervary!

Malanedelja, dne 30. maja 1903

Ant. Božič.

Sevnica, dne 1. junija 1903. Podpisani delavci sevnjske tovarne, žalibog zadržani, se pridružujemo sklepom protestnega shoda v Celju. Sledi 145 podpisov.

Slavno predsedništvo shoda!

Strinjamo se s protestom slavnega shoda ter izražamo svoje ogorčenje nad nezakonitim postopanjem napram bratom Hrvatom — Kličemo vsled tega v duhu: „Živila Hrvati!“ a — proč s krvnikom Khuen Hedervaryjem!

V imenu kmetijskega društva za gornjegrajski okraj:

J. Burdian, Martin Zidarn, t. č. načelnik.

V Šmartnem, dne 31. maja 1903.

Središče, dne 30. maja 1903.

Žal, da se ne morem velike manifestacije za naše brate Hrvate osebno udeležiti, zadržuje me neka zelo važna zadeva Središkega trga, ki se preložiti ne da. Na zdar! Ivan Kočevar. Slavni pripravljalni odbor shoda Slovencev v Celju.

Udano podpisani odbor obč. Št. Vid na Planini enoglasno protestira proti kruti vladi Madžarov in bana Khuena Hedervaryja ter izreka svoje sožalje.

Županstvo Št. Vid, dne 28. maja 1903

Vid Zakošek, župan.

Slavni ljudski shod v Celju.

Podpisani smo v duhu v Vaši sredini in se Vam in Vašim resolucijam pridružimo. V naših sroih žije in klije ljubezen do bratskega naroda hrvatskega, ki ječi sedaj pod težkimi okovi, v katere ga je vklenila kruta in tiranska vlada Khuen-Hedervaryja.

Bog i narod!

Županstvo Okolica Slatina.

Občinski urad Sv. Trojica pri Rogočki Slatini.

Občinski urad Brestovec.

Zapisnik

seje občinskega odbora v Razboru, vršeče se dne 31. maja 1903 v zadevi posvetovanja o soglašanju o ljudskem shodu, kateri se ima vršiti v Celju dne 1. junija 1903.

Ker občinski odbor v Razboru ne more biti osebno zastopan pri velikem ljudskem shodu v Celju dne 1. junija 1903 in tamkaj izjaviti svoje sočutje z od krutih Ogrov zatiranimi Hrvati, sklene v današnji seji sledeče:

Nečloveško postopanje Ogrov nasproti Hrvatom se hudo obsoja in zato se podpisani občinski odbor z namenom ljudskega shoda v Celju popolnoma strinja in shod z veseljem pozdravlja, o čemur se ima odboru shoda telegrafično naznaniti.

Županstvo v Razboru pri Slov. Gradcu, dne 31. maja 1903.

Izjava

izobraževalnega društva „Edinost“ pri Sv. Juriju v Slov. goricah, poslana ob priliki ljudskega shoda v Celju v zadevi Hrvatov prirediteljem istega shoda:

Ogorčenje vsled nečuvnega zatiranja bratov Hrvatov je tudi v naših krogih dospelo do vrhunca. Izražamo jim torej tem potom svoje najglobokejše sožalje ter kličemo: Proč z madjaroni! Proč s sedanjim krivičnim banom! Živeli Hrvati! Živila sedaj teptana, ali upamo kmalu Hedervaryjevega tiranstva osvobodjena Hrvatska!

Izobraževalno društvo „Edinost“ pri Sv. Juriju v Slovenskih goricah.

Trst, dne 1. Junija 1903.

Ker se vašega toli pomembnega shoda udeležiti ne moremo, protestiramo z vami proti zatiralcem Slovanstva. V boj za naše! Živila hrvatska sloga! Nebroj notranjskih rojakov.

Volk & Škapin.

Videm v Italiji.

V veseljem sem čital vest, da vrli, vztrajni, brezmejni hvale vredni štajarski Slovenci hočejo slovesno protestirati proti brutalnemu madžarskemu nasilju na Hrvatskem. Madžar v današnji Evropi je primitiven barbar, komično našemljen v najnovejšo pariško modo. Njemu so ostali v krvi neizpremenjeni vsi zverinski nagoni krvoičnih Hunov. Protestirati proti njim, je protestirati proti onemu barbarstvu, kateremu bi ne smelo več biti mesta v Evropi. Protest štajarskih Slovencev in vseh onih, ki obsojajo divjaško počenje zoper hrvatske brate, je protest po teptane narodnosti, protest civilizacije in človeške dostojnosti, ranjene v tem, kar ima najplemetitejšega in najvzvišenejšega v naravnem pravu. Zato se kot Slovan in kot človek iz vse duše udeležujem iz daleka slovesne manifestacije, naznanjene na binkoštni ponedeljek, in me bo iz srca veselilo, če Vi, blagorodni prvak štajarskih Slovencev, naznanite to pri shodu.

Z odličnim spoštovanjem in srčnim pozdravom udani Vam

Ivan Trinko.

Celjske in štajarske novice.

(Pešizlet „Celjskega Sokola“ v Trnovlje)

se ne bode vršil, kakor smo zadnjič poročali, dne 7. junija t. l., ker se ta dan udeleži več Celjanov slavnosti v Mariboru, ampak še le dne 14. junija t. l. „Sokol“ odkoraka v civilni obleki ob 3 uri popoldne iz „Narodnega doma“. Nadejamo se, da se nam pridruži tudi občinstvo v prav mnogobrojnem številu saj se nam je zahvaliti Trnovljanom za njih nevstrašenost pri škofjevaških volitvah in jih pridobiti za veliki sokolski izlet v Bukovžlak dne 21. junija t. l.

(„Dijaški kuhinji v Celju“) je daroval g. Ivan Dolinar, trgovec v Celju, mesto venca na grob g. dr. Hinko Šukljeta 15 K.

(Krušičeva sedemdesetletnica) Opozarjamo na današnji podlistek o sedemdesetletnici šolskega svetnika g. Krušiča. Celjski Slovenci so nameravali dragemu slavljencu v čast ob ti priliki prirediti svečanost. Z ozirom na njegovo zdravstveno stanje so ta namen opustili. Pridružujejo se pa z našim uredništvom vred v polnem obsegu z voščilom, katera mu izraža pisec našega današnjega podlistka. — Še na mnoga leta!

(Promocija.) Danes je bil na Dunaju promoviran doktorjem prava c. kr. avskultant v Celju g. Franc Alojzij Bicek.

(„Jugoslovanska učiteljska Zveza“) je imela o binkoštnih praznikih svojo letno skupščino v Brežicah. Kakor posnemamo iz drugih slovenskih listov, je skupščina in z njo spojeni izlet v Zagreb uspel kar najsijajnejše. Natančnejšega poročila pričakujemo iz učiteljskih krogov samih.

(Gospod Julče Rakusch za Hrvate.) Kakor se nam poroča iz popolnoma verodostojnega vira, je tudi naš gospod župan eden izmed onih vrlih mož, ki se poteguje za pravice svojih krvnih bratov Hrvatov. Mi kot resnico in pravicoljubni poročevalci ne moremo zamolčati tega dejstva, kajti prepričani smo, da bo gosp. Julče primerno upošteval našo dobro voljo. Torej pravici in resnici na ljubo poročamo, da je izdal g. Rakusch baje tajno povelje vsem generalom, častnikom in prostakom celjske poulične garde, da naj se vzdrži vsekakih protislovenskih izgrediv pred, med in po ponedeljskem ljudskem shodu. Seveda so tudi ljudje, ki smatrajo dobro voljo gospoda Julčeta za vse kaj drugega, kakor za naklonjenost napram zatiranemu hrvatskemu narodu. Ti ljudje namreč govore, da se gre Julčetu le za to, da ne bi izgubil odjemalcev svoje železnine tam doli po Hrvatskem, kar bi se jako lahko zgodilo, ako bi v Celju nastopil proti Hrvatom, pri čemur bodi omenjeno, da je namreč naš velemožni gospod župan obenem tudi prodajalec rovnice, motik in druge take železne robe pod lastno firmo in tudi nekdanjo Radakovičevo, ki je imela svoj čas radi svojega „-iča“ precej razširjene trgovske zveze po Hrvatskem, kar je pa baje jako splahnilo, odkar ima trgovino v rokah „-usch“. Pa naj že bo kakor hoče, mi smo poročali popolnoma nepristransko.

(Nemčurska kri ne sfali!) Župan Rakusch je svojim falotom ostro prepovedal izzivati Hrvate in Slovence, ker se je bal, da bi Hrvati sicer ne hoteli več jemati njegovega železa. Toda sin njegovega najsvetejšega sobojevnika „Nemca“ Trataika ni ubogal. Šel se je vadljat za 5 gld, da si upa v „Narodni dom“ in da se mu ne bode kljub izzivanju nič zgodilo. In prišel je ob 2. uri popolnoči. Srečal se je pa z jako krepkimi pestmi ter bil nepričakovano naglo zunaj na trdem mestnem tlaku. Petaka pa ni dobil, ker je izgubil stavo! In kaj mu bode še le porekel strogi Rakusch!

(Hedervaryjeva zagovornica v Celju.) Na zadnjem ljudskem shodu je imel Madžar ban Hedervary samo eno zagovornico. Dočim se je iz sto grl slišal klic „banu štrik na vrat“, pčtegovala se je zanj kuharica znanega celjskega „Nemca“ in županskega pretendenta dr. Kowatschitscha. „Kaj vam je storil, ubogi ban, pustite ga“, vpila je revica, dokler je ni policaj iztirjal z zborovališča. Ljudje so menili, da je dr. Kowatschitsch menda vzel v službo prejšnjo banovo kuharico. Kdo ve, če ne!

(Okrožno sodišče v Celju) je obsodilo 25. maja t. l. zaradi tatvine na šest tednov strogega zapora Antonijo Križnik, omoženo Lavrenčak, v službi pri Jakobu Virantu, posestniku na Gomilskem.

(Cesta k Sv. Jožefu) od mostu čez Voglajno, katera je bila dozdej v neizrečno slabem stanju, se bo sedaj korenito popravila. Občina okolica celjska je odkupila od gospe Jožefe Šima potrební svet, da se cesta razširi in napravi ločen pešpot. S tem se bo velik nedostatek v okolici celjski odpravil.

(Volitve v Škofjivasi.) Kljub vsem nemčurskim poskusom so občinske volitve v Škofjivasi za narodno stranko prav povoljno izpadle. Izmed 24 odbornikov ni enega nemčurja, le med namestniki je kot zadnji namestnik ali z drugimi

besedami kot šesto kolo izvoljen podkupljenec celjskih nemčurjev, takozvani „mirni mož“ Premšak. Niti to bi se pa ne bilo zgodilo, če bi narodni volilci pustili prepire posameznih sosesk ob tako važnem trenutku na stran ter se držali discipline in ne izpreminjali v zadnjem hipu kandidatne liste, katero so si po svojih zaupnikih sami postavili. Toda kakor rečeno, nemčur ni izvoljen v odbor niti eden, in prepričani smo, da se bodo izvoljeni možje kot narodni Slovenci složno oprijeli blagonosnega dela za blagor občine. Pokazati morajo celjskim nemčurjem, da zastoj upajo, da bode kdorsibodi izmed njih izdal svoj narod in se vrgel na stran celjskega nemškega falotstva. Škofjevaščani na stran vse malenkostne spore, delajte vsi složno za blagor svoje slovenske občine!

(Iz Žalca) Dne 7. junija t. l. se vrši v Žalcu redka slavnost. Ta dan se blagoslovi ogelni kamen nove župne cerkve Blagoslovljenje bode izvršil mil. knezoškof Mhael Napotnik sam, kateri pride nalašč zato že 6. junija s popoldanskim vlakom v Žalec. Stavba nove župne cerkve v Žalcu je bila že velika potreba, saj je dosedanja veliko premajhna za vse vernike, kateri dohajajo semkaj svojo pobožnost opravljati. Nova stavba bode impozantna in krasna, za gornjegradsko največja v Savinjski dolini. Delo prav dobro napreduje, in vsa čast g. Golgrancu, kateri je vse delo prevzel. S to stavbo se ne bode ustreglo le samo vernikom, nego olepšal se bode Žalski trg, ker pridobi monumentalno stavbo v svoji sredini, kakoršne bodeš zaman iskal v slovenskih trgih. Vse Žalčane pa, kateri so doma ali razkropljeni križem sveta, pa vabimo, da se spominjajo svoje rojstne cerkve, domačih tal, kjer so se kot otroci igrali, in pripomorejo, da se ta stavba tudi dostojno dovrši, naj si tudi oni vridajo v novo cerkev kamen podpore v trajen spomin.

(Za štiridesetletno zvesto službovanje) je bila odlikovana od namestništva v Gradcu Neža Miklavc, rojena v Št. Jurju ob Taboru, službujoča pri g. Karolu Janiču v Žalcu, s kolajno za štiridesetletno zvesto službovanje.

(Savinjsko učiteljsko društvo) je zborovalo dne 28. maja v prijaznih Braslovčah, kjer se je zbralo lepo število udov. Predsednik g. Zotter pozdravil je zbrane prisrčno, posebno pa učiteljico gospo Stritarjevo in novega člana g. Avg. Canjka, učitelja enorazrednice v Reki. Izmed važnih vesti naj le omenim temeljito predavanje g. Maršica o geometričnih podobah. Vsakemu človeku, posebno še kmetu treba je znati premeriti in izračunati obseg in vsebino ploskev. Od tega ni odvisna samo potrebna jasnost, velikost posestva, temveč tudi hitreje in lažje obdelovanje in zraven še večji pridelek; oglej si lepo razpredeljena polja za hmelj, to bi tudi bilo želeži v vinogradih kakor sadovnjakih. Oblikoslovja potrebuje še kmet pri izdelovanju raznega potrebnega orodja; koliko truda, pa tudi lesa bi si prihranil, če bi znal pravilno meriti in računati in risati. Večkrat najti mu je tudi telesnino, posebno raznih debel in drugih stvari. Torej prav umestno je, da se že v ljudski šoli postavi dober temelj, kar se doseže edino le s pravilnim počitovanjem. No, gospod predavatelj je zadel pravo struno, za kar mu gre najsrčnejša zahvala. Nato bi imeli voliti namestnega delegata dični „Zavezi“, a se je prostovoljno oglašil nadučitelj g. Valentin Jarc. Potem se je novi odbor sestavil sledeče: predsednik g. Anton Farčnik, nadučitelj na Polzeli, namestnik g. Val. Jarc, nadučitelj v Braslovčah, tajnik g. Hinko Karničnik, učitelj na Polzeli in blagajnik g. Ivan Kramar, učitelj na Vranskem. — Dne 25. junija se bomo pa sešli na Polzeli, kjer nam bo nadučitelj g. A. Farčnik razkazoval svoje vzorno čebelarstvo.

(Mesto poštarja v Sevnici) je razpisano. Z ozirom na to, da je Sevnica s celo okolico izključno slovenska, nadalje z ozirom na to, da se je bati, da to mesto zasede dosedanja ekspeditorca, ki je Slovincem tako naklonjena, da je pri zadnjih deželnozborskih volitvah prišla pesti nemškutarjev v pomoč, apelujemo na reflektante, da takoj vložijo prošnjo za to mesto, to tembolj, ker je rok le na 14 dni določen. Razmere v Sevnici so tako glede stanovanj kakor tudi glede živil dokaj ugodne, zdravstvene razmere jako

ugodne. Železniške zveze z Zagrebom, Ljubljano, Mariborom itd., lepi izleti ter izprehodi po okolicah, vse to prav lahko privabi takega, ki mu je mar med rojaki živeti. Naša misel je, da naj med Slovenci uradu jejo Slovenci, med Nemci pa Nemci, naj torej naša Pepi gre, kamor jo srce vleče!

(Pozor živinorejci!) Vročina se zopet približuje, katera prinaša več bolezní živini, zlasti svinjam, tako imenovano vročinsko bolezen in druge. Ako hočeš, dragi kmet, da se takim ne srečam izogneš, naroči si že zdaj tisti svetovno znani zdravilni živinski prašek, ki se dobi pri Mh. Žmavcu, trgovcu v Rajhenburgu. Cena za vojem je po 18 in 45 kr. Kdor vzame deset zavojev, se mu franko na dom pošlje. Prekupcem velik popust. Navodilo, kako se mora živini ali svinjam davati, pri vsakem zavoju zraven. Navodila si torej prav pridno ta prašek, kateri prežene vsako bolezen, koja preti zlasti o vročem času živini. Kdorkoli je že ta prašek kupil, vsakdo ve ceniti to dobrotljivost. Komur ne ugaja, se mu denar vrne.

(Vinogradniki), kateri nočejo žvepljati svojih trt, odpravijo grozdno plesnobo tudi lahko, ako se poslužijo v Avstriji in na Ogrskem patentiranega sredstva g. M. Altzieblerja v Celju s tem, da v običajnem času primešajo 100 litrom raztopljenega vapnene vode, en liter modre galice in en liter zgoraj imenovanega škropilnega sredstva in s to zmesjo škropijo. Na splošni razstavi za ljudski blagor v Badenu pri Dunaju je bilo to sredstvo odlikovano s srebrno svetinjo s krono.

(Zgornja Ponikva) Gospod župnik Josip Kunej je bil s častno kolajno za svoje neumorno 40letno delovanje odlikovan. Ta gospod je že več let šolski načelnik, kateri posel tudi vestno izpolnjuje. Zatorej se je dne 28. maja vsa šolska mladina zbrala, da mu častita kot dobremu dušnemu pastirju in načelniku krajnega šolskega sveta. Med pokanjem topičev in potrkavanjem zvonov je župnik pel ob osmih mašo. Po maši spremljajo vsi otroci svojega župnika v šolo, koja je imela vso praznjo obleko. Tukaj mu častita gospod nadučitelj in dve deklici. Do solz ganjen jubilaht se je srčno zahvalil vsem častilcem in Bogu, da mu je dal pri najboljšem zdravju ta dan doživeti. Na to so bili vsi otroci, kakor tudi odrastli ljudje bogato pogoščeni. Otroci so prepevali mične pesmi in se radovali, imajoči v srédini svojega ljubljenežnega župnika. Vsak je gojil v srcu željo: Še na mnogaja leta, gospod župnik!

(Čitalnica v Konjicah) priredi v sredo, 10. t. m. ob 8. uri zvečer in v četrtek (praznik) 11. t. m. ob 5 popoldne s sodelovanjem ljubljanskih igralcev gledališki igri „Huzarji“ in „Otel“ v „Narodnem domu“ v Konjicah. — Slovenci iz Konjic in okolice! Uporabite to ugodno priliko in pridite občudovat igralce-umetnike, kateri toliko žrtvu jejo za razvitek slov. umetnosti! Vsak zaveden Slovenec naj pohiti ta dva dneva v Konjice, da v največjem številu sprejmemo nevstrašene bojevnike na polju slov. prosvete! Na veselo svidenje dne 10. in 11. t. m.

Odbor čitalnice.

(V Slovenski Bistrici) nabil se je poziv, s katerim kliče grof Clary prebivalstvo štajarske dežele — toraj menda tudi Slovence — na pomoč slovenjegraškim pogorelcem, samo v nemškem jeziku. Ne vemo, kaj se hoče s tem doseči. Mar hočete na tak način rešiti nemštvo Slovenske Bistrice in slepiti tujce? Tudi ne vemo, kdo je povzročil, da se je prilepil na desko samc-nemški poziv. Da bi bilo c. kr. namestništvo razposlalo le nemške tiskovine, je neverjetno; verjetnejše in gotovo je, da se je slovenski del pri mestnem uradu odstranil, kar bi sledilo tudi iz tega, da je „Clary“, ki je podpisan v srednji črti med nemškim in slovenskim delom, po sredi prerezan, tako da se nahaja sedaj na pozivu le polovica podpisa. Mislimo, da si bode tako „trančiranje“ pač gospod grof sam energično prepovedal. Bodi pa temu kakor hoče, poziv je namenjen tudi Slovincem, ki se ne damo iz Bistrice kar meni nič tebi nič izbrisati. To postopanje mestnega urada smatramo za izzivanje, ker se hoče s taistim le Slovence žaliti, in zahtevamo od c. kr. namestništva, naj taisto ukrene, da se čimprej na deski prikaže poleg nemškega tudi slovenski poziv. Ako se sploh reflektira na pomoč

od slovenske strani, smemo vsaj zahtevati, da se prosijo v našem jeziku.

(Zopet sodnik Kronasser.) Našim bralcem je gotovo še dobro v spominu politikujoči slovenjebistriški sodnik Kronasser, s kojim smo se še le pred kratkim bavili v našem listu. Kakor čujemo, smo mu s svojo kritiko takrat zelo ustregli, in je že nevoljen, ker tako dolgo nič več o njem ne pišemo. Ta mož naravnost izziva slovenske stranke bodisi v privatnih razgovorih, bodisi pri javnih obravnavah, češ, naj le spet kaj o njem pišejo v „Domovino“, da se bode že vse sprejelo. No, no, gospod Kronasser, če že hočete, vam pa prav radi ustrezemo. Imamo toliko gradiva o Vas, da smo vam lahko za več časa na uslugo. Morda vam pa postanemo še tako neprijetni, da boste slična izzivanja za vedno opustili. Za danes objavimo samo majhno a značilno dogodbico iz ljudomilega uradovanja tega gospoda. Malo neverjetno se vsakomur na prvi mah zdi, če sliši, da se zna imenovani sodnik tudi prav dobro pridruževati in to — v najčistejši slovenščini. To svoje znanje je pokazal še nedavno pri neki obravnavi v navzočnosti mnogih strank, ko je zaslišaval neko slovensko pričbo. Zgodi se res še včasih, da se kak neolikan mesar tudi pred sodnijo zaklinja — inteligenčen človek tega pač ne stori — znano nam je pa tudi, da se taki zarobljenci zaradi nesposobnega vedenja večkrat od sodnije na mestu kaznujejo. Nekaj novega pa je, če sodnik sam daje strankam v tem oziru tak vzgled kakor g. Kronasser v omenjenem slučaju. Toliko za danes, da se ne pozabi.

(Iz Ptujca.) Velecenjeni gospod urednik! Prav hvaležni smo vam, da ste v svojem cenjenem listu tako imenitno udarili prismojenega „Štajerca“ po njegovih suhih čeljustih. S tako nemškutarsko pokveko, kakor je „Štajerc“, treba je brezobzirno postopati. Sicer pa z veseljem konstatujemo, da se je slovensko ljudstvo začelo z gnjusom obračati od tega nemškutarskega krivega proroka. Ako je pa slovenski kmet začel — hrbet obračati tudi nemškim in nemškutarskim trgovcem, ki ga podpirajo s svojimi inserati in naročili, pa gotovo ni naša krivda, kakor tudi gotovo nismo mi krivi, da je naše ljudstvo začelo kar trumoma leteti v slovensko trgovino gosp. Lončarec & Havelka. Saj je bil vendar „Štajerc“ prvi, ki je delal reklamo za to trgovino, kajti za poštenega Slovenca bodisi obrtnik, uradnik ali duhovnik, ne more biti boljšega priporočila, kakor če ga „Štajerc“ graja. In predno sta še gg. Lončarec in Havelka odprla svojo trgovino, napadel je „Štajerc“ na nesramen način oba dotična gospoda, češ, da je eden „Kranjec“, drugi pa „Hrvat“, dočim je njiju nemškutarski sosed „domačin“. Pri zadnjih deželnozborskih volitvah pa se je pokazalo, da sta Kranjec in Hrvat glasovala oba za slovenskega kandidata, hvalisani „Štajerčev“ „domačin“ pa je volil nemškega odvetnika dr. Kokoschinegga. Ali je potem naša krivda, ako je slovensko ljudstvo bolj zavzeto za „Kranjca“ in „Hrvata“, ki sta ostala tudi v tujini zvesta svojemu narodu, kakor za „Štajerčevega“ „domačina“, ki je zatajil svoj materni jezik?! In v resnici je trgovina gg. Lončarec in Havelka odjemalcev vedno natlačeno polna, tako da nameravamo v kratkem v Ptuj otvoriti še eno slovensko trgovino z manufakturnim blagom. In potem šele bode pihal prismojeni „Štajerc“ — in kdo ve, ako končno res ne počne od jeze.

(Iz Maribora.) Za narodno veselico v Mariboru dne 7. t. m. v prospeh družbe sv. Cirila in Metoda se vrše mnogovrstne priprave. Oglasilo se je tudi mnogo pevskih društev in pevcev, katere vljudno prosimo, da se snidejo točno ob pol 3. uri v „Narodnem domu“ k skupni vaji. — Zvečer priredi „Čitalnica“ v veliki dvorani ples. — Na mnogobrojno udeležbo vabi še enkrat cenjeno občinstvo „pripravljala odbor“.

(Sv. Jurij ob Ščavnici.) V nedeljo, 24. maja je čebelar g. Jurančič od Sv. Andraža v Slov. goricah v tukajšnji šoli predaval o važni panogi kmetijstva, o čebeloreji. Res je, kar je rekel g. učitelj, da se še vse premalo brigamo za to važno kmetijsko stroko. Zbranih je bilo obilo mož in mladeničev, ki so z zanimanjem poslušali predavanje. Upati je, da bodo Jurjevčani

napredovali tudi v čebeloreji. H koncu je pa močen in dobro izvežban mešan pevski zbor zapel predavanju primerno pesem „Čebelar“ in še nekatere pesmi. G. Jurančiču pa, ki se je potrudil k nam, kličemo: Hvala in Bog ga živi!

(Šentjanž.) „Izobraževalno društvo v Št. Janžu na Drav. p.“ izreka javno zahvalo g. dr. Jurteli, odvetniku v Ptuj, č. g. Fran Gosaku, kaplanu v Šentjanžu na Dr. p. za mnogobrojne, društvu darovane knjige, ter gosp. dr. Klasincu, odvetniku v Gradcu, za zdatno podporo v znesku 20 kron v prid našega društva. Šentjanž na Dr. p. dne 31. maja 1903 P. Loparnik, tajnik.

Društveno gibanje.

(Vabilo) na XXXIX redni občni zbor „Slovenske Matice“ v sredo, dne 17. rožnika t. l. ob polšestih popoldne v veliki dvorani „Narodnega doma“ na cesarja Franca Jožefa cesti. Vrsta razprav: 1. Predsednikov ogovor. 2. Letno poročilo tajnikovo za dobo od 1. rožnika lani do 31. velikega travna letos. 3. Poročilo blagajnikovo o računskem sklepu za leto 1902. 4. Vclitev treh računskih presojevalcev (§ 9. lit. a dr. pravil). 5. Poročilo blegajnikovo o proračunu za leto 1903. 6. Dopolnilna volitev društvenega odbora.

(Slov. pevsko društvo „Zvon“ pri Sv. Miklavžu bl. Ormoža) priredi v nedeljo, dne 7. junija t. l. o priliki svoje ustanovitve v šolskih prostorih veselico s petjem, gledališko igro „Pravica se je pokazala“ in prosto zabavo. Začetek po večernicah. Odbor.

(Društvo „Zvezda“ na Dunaju) priredi v nedeljo, dne 7. junija t. l. prvi svoj letošnji izlet v Maria Enzersdorf, prekrasen kraj ob južni železnici (postaja: Brunn-Maria Enzersdorf). Sestanek ob pol 4. uri popoldne v restavraciji „Zum Schottenhof“, Maria Enzersdorf, števil. 17, glavna cesta. Tu se vrši ob vsakem vremenu zabava z raznovrstnim programom, katerega zadnja točka je ples. Posebna vabila se ne razpošiljajo. — Dobrodošli so vsi prijatelji društva „Zvezde“.

Dopisi.

Gornjeradgonski okrajni zastop. Najmanjši narod je tako dolgo pravi narod in sam svoj, dokler ima svoj jezik. Če je zgubil svoj jezik in začel govoriti jezik drugega naroda, je nehal biti narod; zgubil je življenje. Naš slovenski narod je sicer majhen, a najmanjši ni. On še ima svoj jezik, lep, čist in blaglasen jezik, zaveda se še svojih pravic; njemu sije zlata bodočnost do katere se lahko povzdigne po svoji lastni moči. Če pomislimo, koliko slovenskega naroda je že zgubilo pravico do življenja, ker so se po prijeli tujega jezika, nas obide otočnost. Koliko Nemcev prebiva v Avstriji, ki ne razumejo slovenskega jezika. Ako bi Bog dal vsakemu narodu posebno barvo krvi, videli bi, koliko pravih Germanov bi imela Avstrija. Več kakor polovica avstrijskih Nemcev je slovanskih staršev. Kako ozke so že meje naše domovine, a vendar se še najdejo Slovenci, ki izdajajo svojo domovino našim sovražnikom. In zakaj? Zato, da se jim ti za hrbtom posmehujejo, vpričo njih jih pa kujejo v zvezde.

Isto se godi v našem gornjeradgonskem okraju. Koliko mož je pri nas, ki iz nevednosti in bojzani morajo plesati, kakor jim piska za Bismarckom najhujši sovražnik slovanstva, se danji načelnik okrajnega zastopa. Njegovo železno pest čutijo predobro naši ljudje, da bi se pa vzdignili in otresli te pijavke, to jim niti na misel ne pride. Gorje tistemu županu, ki se mu drzne le nekoliko zoperstavlja, bodisi v slovenskem uradovanju ali drugače; trikrat gorje onim, kateri ga ne volijo. Povsod, kjer le more, išče prilike, da bi mu pokazal svojo jezo. Pogledimo naše učiteljstvo! Kako radi bi pomagali svojemu narodu, ko bi jim ne bile zvezane roke in to tako trdo, da se niti ganiti ne morejo. Bralna društva se morajo iz strahu pred okrajnim šolskim načelnikom seliti iz šol. Ako se razobesi slovenska zastava, že ni Bračkotu dovolji. Požarne brambe s slovenskim poveljem bi vam lahko marsikaj povedale, kako skrbi okrajni zastop za nje in koliko podpore se jim da. Ali ni to grozen škandal, ki se dogaja na slovenski

zemlji, če se načelnik okrajnega zastopa izrazi, da dá 800 gld podpore ako bi neka požarna bramba imela nemško povelje, sedaj pa menda dobi komaj 60 gld. Slovenci! Kdo pa plačuje več, Vi ali Nemci? Ali je Vaš denar tako malo vreden, da se daje slovenskim napravam podpora borih 60 gld, za Nemce, ki jih je pa le peščica — 800 gld? Sicer se pa z „orehovim“ Bračkom o tej stvari enkrat natančneje pomenimo.

Slovenski predstojniki! Volitve v okrajni zastop se bližajo. Dolgo vrsto let nam že gospodarijo na slovenski zemlji naše poturice, izvrški družbe. Ali jih boste zopet volili? Ako vaše srce le trohico ljubezni čuti za svoj lep dom, ako se zavedate svojega narodnjaštva, boste si izbrali narodnjaka poštenjaka. Ne bojte se groženj nemščurjev; kruh boste imeli in živeli še tudi boste bolj srečno in zadovoljno, kakor če bi dajali slovensko zemljo rokam sovražnikov. Toliko ponosa vendar imate, da si ne boste dali več ukazovati od radgonskih nemških mestjanov. Slovenski kmetje, ki se trudite v potu svojega obraza za vsakdanji kruh, da preživite sebe in svoje in tudi meščane, ne boste dajali tilnika ljudem, da bi vam hodili preko Mure sem na slovensko zemljo ukazovat in gospodarit. Doba robstva in tlačanstva je proč, čemu biti prostovoljno suženj. Naj vas ne premotijo tisti, ki z dušo in s telesom visijo na svojih zatiralcih, da morate biti Bračkotu hvaležni, ker je za ta okraj mnogo storil. Če je kaj storil, saj je bila njegova dolžnost in zato ste ga volili. Sicer se pa nima mnogo ponašati. Da se vam je tupatam vrgla kaka drobtina, kakor lačnim psom in to iz milosti nemških meščanov, temu ne morete reči dobrote. Ko bi načeloval v okrajnem zastopu Slovenec, storil bi gotovo več.

Volitve se bližajo. Dobro preudarite, vi volilci, komu boste zaupali svoj lep okraj. Ne več svojim zatiralcem, ampak narodnjaku, možu poštenjaku, ki pozna vas in vi njega, ki ve, da je slovenske krvi.

Kakor je že vsem znano, je dobil Bračko za te volitve precejšnjo vsoto od „Südmarke“, društva, ki je ustanovljeno za ponemčevanje Slovencev. Ti judeževi groši naj vam odprejo oči. Bog ne daj te sramote slovenskemu narodu, da bi se dali premagati za nekoliko kupic in zato, da bi se enkrat zastonj najedli, vrgli od sebe vse poštenje, izdali svoj narod in postali izdajice. Volilci, predstojniki! Ne bodite judeževi bratje.

Dasi so te volitve precej blizu, vendar je vse tiho, kakor kadar se pripravljajo k hudi nevihti. Časniki molče, ne vedo nič gotovega; na tihem se vse pripravljajo na boj, kjer se bo bojevala pravica zoper — nasilstvo. „To bo boj, ne boj, mesarsko klanje,“ bi lahko rekel s pesnikom. Gorje pa tistim Judežem, ki bodo kakor Ezav za lečo, prodali za šnops in gulaž svoje prvenstvo, svoj narod. Gorje njim! Njih imena se bodo naznanila celemu slovanskemu svetu, da jih zaničuje narod, zaničuje svet judežev brate. V slovenski zgodovini pa se še bodo spominjali poznejši rodovi z gnjusom na tiste, ki so pomagali ropati slovensko zemljo.

«Zveza slovenskih posojilnic v Celju»

je imela včeraj, dne 4. t. m. svoj občni zbor v Celju. Ob napovedanem času otvoril predsednik, g. Mihael Vošnjak, zborovanje. Od 113 članic „Zveze“ je po zastopnikih zastopano 70 Predsednik omenja novi revizijski zakon, h kateremu izda vlada v najkrajšem času izvršilno naredbo. Enkete v justičnem ministertvu sta se udeležila g. ravnatelj Lapajne in revizor „Zveze“ g. Jošt. Revizijski zakon je velikega pomena za gospodarsko reorganizacijo, kateri se bo morala podvreči tudi „Zveza“, o čemur ima razpravljati občni zbor.

Tajnik in revizor „Zveze“ g. Jošt, poroča o delovanju „Zveze“. Iz poročila povzemamo, da je tekom leta 1902 pristopilo k „Zvezi“ 14 novih članic, ena je odstopila in ena je bila izključena. „Zveza“ torej šteje 113 članic nasproti

101 l. 1901. Po posameznih slovenskih deželah so razvrščene takole: Na Koroškem 30, na Kranjskem 29, Primorskem 16 in na Štajarskem 45, Povabljenih je bilo več posojilnic, ki niso v nikaki „Zvezi“, ali pristopila je samo ena. Na Štajarskem so posojilnice v vseh sodnih okrajih razun v Slovenjem gradu. Med posojilnicami se širi agitacija za pristop h „Gospodarski zvezi“ v Ljubljani. Povod temu je, da ima ista denarno centralo, česar „Zveza“ nima, čemur je treba vsekako odpomoči, kar se bo tudi storilo v zmislu novega revizijskega zakona z ustanovitvijo denarne centrale za „Zvezine“ članice.

Blagajniški račun izkazuje 8672 K 49 v dohodkov, 9276 K 24 v izdatkov, torej 603 75 v primanjkljaja, ki se je pokrilo z dohodki tekočega leta. Krive primanjkljaja so članice, ki niso vplačale doneskov, katerih je okroglo 1140 K izostalo. Pogajanja glede „Zvezine“ tiskarne niso imela povoljnega uspeha. Častno za „Zvezo“ je, da se je vzdrževala celih 20 let z lastnimi močmi, kar druge zveze ne morejo trditi.

Kot revizor poroča, da se je izvršila revizija pri 63 posojilnicah in da je poslovanje z malimi izjemami povsod pravilno, uzorno. Pač je tudi še nedostatkov, katere je treba odpraviti. Načelstva, računski pregledovalci in nadzorniki se ne zavedajo svojih dolžnosti, čemur so žalostni dokazi Žužemberg, Vel Lašče, Kleče, Marenberg in Vitanje. Splošni napredek je prav lep — promet se je povečal za celih šest milijonov. Pač pa so nekatere posojilnice kaj počasne s svojimi računskimi zaključki, ki se večkrat tudi prepovršno sestavljajo.

Poročilo računskih pregledovalcev se odobri. Razprave o obljigatorični reviziji se je udeležilo več zastopnikov. Prevladalo je mnenje, da se preustroji „Zaveza“ v „zadrugo“ v zmislu postave z dne 9. aprila l. 1873 z denarno centralo z ozirom na novi revizijski zakon. Izrazilo se je mnenje, da bi se stopilo v dogovor s „Celjsko posojilnico“ glede iste kot skupne denarne centrale. Končno se je naložilo novemu odboru, da izdelata načrt za preustroj „Zveze“ v zadrugo z denarno centralo in poroča potem pri izvenrednem občnem zboru.

Povodom dvajsetletnice se sklene, da izda „Zveza“ mesto običajnega „Letopisa“ spominsko knjigo o ustanovitvi „Zveze“ in njenih članic in njihovem delovanju.

Celjski posojilnici se izreče zahvala za njeno podporo ob ustanovitvi „Zveze“ in njenem razvoju. Istotako se izreče zahvala ustanovitelju in velezaslužnemu predsedniku „Zveze“ gosp. Mihaelu Vošnjaku.

Izvoljen je bil stari odbor z g. Vošnjakom na čelu, ki pa je izjavil, da po preustrojitvi zavoda nikakor ne more prevzeti več predsedništva, ker je gotovo koristnejše za zavod, da predsednik stanuje v mestu, kjer zavod posluje. Ker se nihče ne oglasi k besedi, zaključijo predsednik občni zbor.

Druge slovenske novice.

(Vohunstvo v Ljubljani) Vkljub uradnemu zatrjevanju, vkljub Körberjevemu zavijanju, da se Avstrijska vlada ne sme in ne sme vtikati v onostranske zadeve, se je dogodilo v ponedeljek po noči nekaj v Ljubljani, kar stavi Körberja v jako čudno luč. Odvetniški koncipijent dr. Vladimir Pegan iz Celja je prišel s svojo soprogo na južni kolodvor, da se odpelje v Celje. Eden izmed njegovih spremljevalcev je v svoji navdušenosti parkrat zaklical „Žvela Hrvatska“, na kar ga je dr. Pegan opozoril, da ni preveč varno tako klicanje, ker je najbrž kak špijon v bližini. In res špijon ni bil daleč, kajti čez malo časa stopi k dr. Peganu policaj in ga pozove s seboj. Aretiral ga je na poziv deželnovladnega policijskega oficijala Schweigerja in deželnovladnega detektiva Kosa. Dr. Pegana so odvedli v stražnico. Zahtevi, da se pozove v stražnico tudi gospo Peganovo, se ni ugodilo. Zbrano občinstvo je protestiralo proti aretiranju poznane dr. Pegana in končno vdrlo v stražnico. Dr. Pegan se je med tem časom legitimiral. Pripoveduje se, da sta bila tedaj obraza obeh gospodov vladnih policistov do skrajnosti klasična. In kako ne bi bila, saj sta bila gospoda popolnoma prepričana,

da imata v svojih krempljih onega Sirovatko, ki ga preganjajo Hedervaryjevi vohuni. Prepričana sta bila, da jima križec za njun slavni čin ne odide. Dr. Pegan je namreč jako podoben Sirovatki, le manjši je; ali policija ima le doprsno sliko Sirovatkino in zato sta mislila gospoda vladna policista, da sta popolnoma gotova. Opravičevanj je bilo seveda brez konca in kraja ravno tako klasičnih, kakor sta bila obraza obeh policistov. Omenimo naj samo, da se je detektiv izgovarjal, češ, da se je čutil razžaljenega vsled dr. Peganove besede „špijon“. Dr. Peganu pa se niti sanjalo ni, da eksistira pri kranjski deželi v vladi kak detektiv Kos. Schweiger se je pa izgovarjal, da je binškoštni ponedeljek in da tak dan človek rad malo globlje v kupico pogleda itd. Občinstvo je bilo silno razburjeno vsled tega dogodka. Dr. Pegan je vsled tega slavnega čina zamudil vlak in moral v Ljubljani prenočiti. Stroške mu bosta povrnili Schweiger in Kos? (Hm!) Iz vsega pa jasno razvidimo, da imajo vladni detektivi naročilo od zgoraj, da vohunijo za „onostranskim“ Sirovatko, za katerega se Körber niti najmanj ne briga, kar bo gotovo zopet kvasilo, ko mu bo Biankini vsled dr. Peganove afere v državnem zboru okrtalil grešno vest. Dober tek!

(Ljubljansko deželno sodišče v Hedervaryjevi službi.) Neki gospod v Ljubljani bi bil moral dobiti poštno pošiljatev, namreč nekaj zvezkov „Hrvatske Misli“. Vsled brzovanja zagrebškega državnega pravdnštva je ljubljansko deželno sodišče zaplenilo dotično pošiljatev. Gospod, na katerega je bila naslovljena pošiljatev — njegova privatna last — bo iskal pravice pri sodišču. No, gospod Körber, ki se ne brigade za onostranske zadeve, kaj pa porečete na to?

(Nadvojvoda Josip Ferdinand) je dospel v terek za stalno v Ljubljano. V imenu vlade ga je pozdravil deželni predsednik baron Hein, v imenu ljubljanskega mesta pa župan Hribar. Nadvojvoda se je najprijaznejše zahvalil in naredil najboljši vtis na vse navzoče.

(Demonstracije v postojnski jami.) Binškoštna praznika je bilo v Postojni vse polno orožnikov. Pričakovalo se je, da se prigode večji nemiri. V jami je občinstvo viharno demonstriralo proti dogodkom na Hrvatskem s klici „Žvela Hrvatska!“ in „Abzug Hedervary!“ Neki ogrski grb so morali sneti.

(Celovski mestni zastop) je svoj čas prosil, da bi vlada ustanovila laško pravno akademijo v Celovcu, toda zastopnik. Vlada je izjavila, da je popolnoma izključeno, da bi se napravila akademija v Celovcu ali Beljaku.

(Samomor tatu) V Celovcu je aretirala policija mesarskega pomočnika Alojzija Kratochvila, ki je bil jako nevaren tat in član večje tatinske družbe, ki je zadnji čas izvršila več ulomov. Pri hišni preiskavi je Kratochvil pograbil nož in se zabodel v srce, da je bil na mestu mrtev.

(Z vlaka je padel) med vožnjo iz Gorice v Trst dr. Karol Heinzl, zdravnik iz Trsta. Vlak ga je pretrgal na dvoje.

(Irredenta v Trstu) Iz Trsta poročajo, da se ponoči trosijo po mestu listki, na katerih se slavi onega Oberdanka, ki je hotel z bombo umoriti našega cesarja, kot mučenika. Na teh listkih stoji tudi poziv za združenje z Italijo. Podpis na listkih je: Pro Italia irredenta. (Za neodrešeno Italijo).

Politični pregled.

(Iz državnega zбора.) Carinski in nagodbeni odsek sta v sredo zopet začela s svojim delom. Na dnevnem redu so bile stvari manjše važnosti. Državni zbor se je sešel danes. Kakor je pričakovati, so zopet hrvatske zadeve na dnevnem redu, kajti gradiva se je od zadnje seje dovolj nabralo.

(Češki poslanci) se v najkrajšem času zedinijo v en klub, ne glede na posamezne frakcije. Temelji novega skupnega kluba so sledeči: 1. Polna svoboda pri eventualnih volitvah za vse frakcije. 2. Izvoljeni poslanci so eo ipso člani kluba. 3. Frakcije imajo po razmerju glasov za stopatvo v predsedništvo, parlamentarni komisiji in odsekih. 4. Svoboda pri glasovanju v gospo-

darskih, cerkvenih in verskih vprašanjih. 5. Člani kluba so vezani na sklepe kluba v taktičnih, narodnostnih, jezikovnih, avtonomnih in političnih vprašanjih. Ta pravila veljajo le za državnozbornoske poslance.

(Državni železniški svet) se je sešel v sredo. Iz Ljubljane se udeleži tega posvetovanja ljubljanski župan Hribar.

(Dogodki na Hrvatskem.) O binškoštnih praznikih so bile zopet velikanske demonstracije v Zagrebu. Na prometni zgradbi državne železnice so razbili 238 šip. Policija na konjih je navalila na narod, ali ta jo je pogнал s kamenjem v beg. V zlatarski okolici na hrvatsko-slovenski meji je narod jako razburjen. Poroča se celo, da so začeli že delati z dinamitom. V Zagorju so na večih krajih začela goreti poslopja madžaronov. Krivcev nikakor ne morejo zaslediti. Načelnik zagrebške policije dr. Mihičić je izjavil, da pismena tajnost ne obstoji več. Posebno se odpirajo pisma, ki so naslovljena v Slovenijo, Češko in Francosko. Aretirana je bila v Zagrebu sourednica „Obzora“ Jurić in kakor poročajo najnovejše vesti, tudi g. Marinčić, ki je govoril na celjskem ljudskem shodu. Na Sušaku so nabili profesorja Suknića, ki je pomagal kotarskemu predstojniku Zmajeviću zasledovati med dijaki pisce grozljivih pisem. Grobniškega župnika Babića in njegovega kapelana so aretirali. — Hrvatski listi so bili v času od 2. aprila do 30. maja skupaj konfiscirani 201 krat, v maju 114 krat. „Obzor“ je bil zaplenjen 40 krat. — Hrvatski zemaljski sabor se snide 10. ali 12. t. m. Po zaključku zasedanja baje ban takoj odstopi in vodstvo banovih poslov prevzame do novega imenovanja dr. Spevec. Ako je to resnica, bo kmalu mir na Hrvatskem.

(Črnogorski prestolonaslednik Danilo) se namerava baje vsled slabega zdravja odpovedati pravici do prestola na korist svojemu mlajšemu bratu knezu Mirkotu.

(Volitve v Srbiji) so izpadle tako, kakor si je vlada želela. Izvoljeni so sami vladini pristasi, niti eden opozicionalec.

(Protiavstrijske demonstracije v Italiji) naraščajo dan zadnevom. Vlada je prepovedala vse shode in javne prireditve. Posebno veliki nemiri so bili v Neapolju, odkoder se poroča o velikanskem požaru, ki je povzročil do 11,000 000 lit škoda in kateri je najbrž tudi v zvezi s protiavstrijskimi demonstracijami.

(Ruska prestolnica Petrograd) obhaja svojo dvestoletnico. Od vseh strani prihajajo častitke; posebno prizrčno je častital predsednik francoske republike in se ob tej priliki spominjal prizrčnega sprejema, ki mu ga je priredil Petrograd ob lanskem potovanju v Rusijo. Francosko in Rusijo pač vkljub nemškimi in angleškimi prizadevanjem še vedno vežejo prav prijateljske vezi.

Zahvala.

Povodom smrti najinega blagega očeta, oziroma tasta gospoda

IVANA POLANEC

izrekava vsem, ki so rajnemu izkazali zadnjo čast, najtoplejšo zahvalo.

Osobito se zahvaljujeva preč. duhovščini, slav. tukajšnjemu veteranskemu d. uštvu za korporativno spremstvo, vsem gg. pevcem, špeciuelno g. Serajniku, za tolažilno petje in sploh vsem, ki so se udeležili pogreba ter nama izrazili svoje sožalje na bridki izgubi.

V Središču, dne 28. maja 1903.

(242) Jurij in Otilija Polanec.

Za vinogradnike!

Mihael Altziebler v Celju

priporoča svoje preskušeno patentirano škropilno sredstvo proti vsem trtnim škodljivcem vsakemu vinogradniku. Steklenica stane 70 vinarjev; priznalna pisma vinogradnikov, ki že 3—5 let z uspehom uporabljajo to sredstvo, so na vpogled.

Slovo.

Ker mi pri mojem odhodu iz Št. Pavla pri Preboldu vsled primanjkanja časa ni bilo možno posloviti se od premnogh cenjenih znancev in milih prijateljev, zato jih tem potom vljudno prosim, naj me blagolijo ohraniti v blagem spominu.

Zdravstvujte!

Udani Vam (245)

Rudolf Pevec, poslovođja.

Letuš, meseca junija 1903.

Zahvala.

Povodom strašnega požarja dne 10. maja t. l. je tudi naše imetje plamen popolnoma uničil. V tolažbo nam pa je, da smo bili zavarovani proti ognju pri **ogrsko-francoski delniški družbi**, ki je škodo dala takoj najkulantnejše ceniti in je odškodnino tako hitro izplačala, da ji prav radi hvaležno priznamo njeno ljudomilo ravnanje.

SLOVENJIGRADEC, dne 24. maja 1903.

Gašper Mlinar, Anton Petuschnigg, Florian Hirschmugl, Ivan in Josipina Rupp, Jera Straschek, Ivan Straschegg, Marija Bresnik.

(235)

Razglas.

V konkurzu Franceta Paradiža, bivšega trgovca v Šmarju, se bode prodala v konkurzno maso spadajoča zaloga blaga (specerijskega, manufakturnega, železnine in deželnih pridelkov) v sodno določeni cenilni vrednosti po 7000 K.

Isti, kateri hočejo kupiti celo zalogo blaga, naj vložijo svoje ponudbe

do 14. junija 1903

pri podpisnem upravitelju te mase.

Zaloga blaga se lahko pogleda od 7. do 14. junija 1903 v navadnih uradnih urah.

Kupnina se mora plačati v roke upravitelja mase takoj, ko se blago prevzame, in se mora blago prevzeti 15. junija 1903.

Tega dne se bode tudi ponudnikom naznailo, če so se njihove ponudbe sprejele.

Če sploh ni ponudb ali same take, katerih odbor upnikov ni sprejel, potem se vrši

dne 16. in 16. junija 1903 ob 9. uri dop. sodna dražba navedene zaloge blaga v trgovini šte. 26 v Šmarju po predpisih konkurznega in izvršilnega reda, ter se bode blago dražbalo po komadih oziroma po skupinah.

Najvišje skupilo se mora takoj plačati in kupljeno blago takoj odstraniti.

Kupaželjni se vabijo k tej dražbi.

Šmarje, 26. maja 1903

Upravitelj konkurzne mase:

Dr. Jos. Georg.

(237) 3-2

OKLIC.

Opr. št. A 4

(231) 3-3

Prostovoljna sodnijska dražba.

C. kr. okrajno sodišče Šoštanj daje na znanje:

Na prošnjo dedičev dovoli se prostovoljna sodna dražba v zapuščino po dne 4./I. 1903 v Šoštanju umrlem Jožefu Rozer (Roser) spadajočih zemljišč vl. št. 93 in 94 k. o. Šoštanj cenjenih na 3500 K — v, s pritliklino po 49 „ 60 „ skupaj 3549 K 60 v,

in se določa v to edini narok na

9. junija 1903 od 11.—12. ure dopoldne

na licu mesta v Šoštanju s pristavkom, da se pri tej dražbi omenjeni zemljišči s pritliklino vred le za ali nad cenilno vrednostjo po 3549 K 60 v bodo prodali in da skupilo spada v zapuščino po Jožefu Rozer.

C. kr. okrajno sodišče Šoštanj

odd. I, dne 21. maja 1903.

Prodajalka

izurjena v specerijski in manufakturni stroki, se takoj sprejme pri **Bezenšek**, trgovcu na Frankolovem.

(222) 3-3

(243)

Anton Spendé

c. kr. sodni kancelist

Valentina Spendé roj. Kantz
poročena.

Ribnica dne 2. junija 1903 Ljubljana

Brez vsakega posebnega naznamila.

Proda se

več dobro pogojenih travnikov s trikratno košnjo, tudi za stavbne prostore primernih, ležečih ob novi cesti v Gaberjih blizu Celja in na Teharjih za gostilno „Pišek“, kakor tudi uto za krmo.

Več se izve pri lastniku **Ivanu Dolinarju** v Celju. (226) 3

NAPRODAJ

štiri mlade breje krave, dve telici, zeleno, sladko seno, otava in detelja.

Posestvo **„LIVADA“** (Gaberje pri Celju).

(215) 3-3

Dr. Anton Schrab v Celju

(151)

pomnoži

2-2

svoje ordinacijske ure in ordinuje:

zobozdravilstvo in zobotehnika * * * * *
od 8. do 12. ure dop. in od 2. do pol 6. ure pop.;

notranje in druge bolezni
od 8. ure dop. do 1. ure in od 3. do pol 6. ure pop.

Naprodaj

je takoj štacunska oprava še v dobrem stanu in pa nekaj blaga. — Naslov se izve pri upravništvu „Domovine“.

(224) 3-3

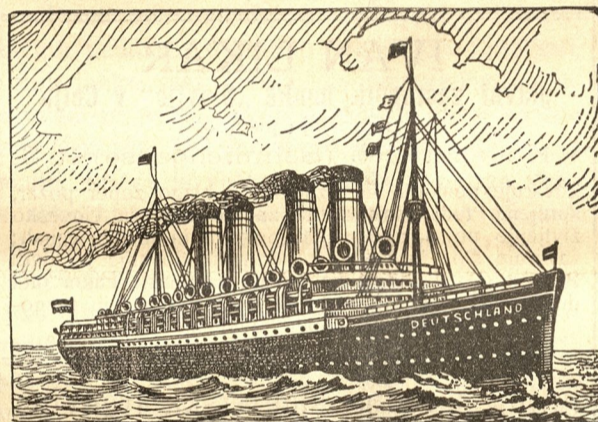
Lepo stanovanje

obstoječe iz štirih sob, kabineta itd., v I. nadstropju se odda v celjski okolici stalni stranki s 1. junijem.

Hiša je čisto blizu mesta, ima lepo lego in krasen razgled; zraven hiše je velik vrt in priznana dobra pitna voda.

Naslov se izve pri upravništvu „Domovine“.

(206) 4-4

Največje, najhitrejše

ter najvarnejše vrste

velikanskih parnikov

ki vozijo na

AMERIKO**Hamburg—New-York**

(233) 89

le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja, ter daje pojasnila točno in brezplačno, oblastveno potrjena

Agentura Hamburg-Ameriške Linije

v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 31.

Trgovina z železnino „MERKUR“**PETER MAJDIČ**

▼ Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, ilte železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

☛ Tomaževa žlindra, najboljšo umetno gnojilo. ☛

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna

Cene nizke.

SVOJI K SVOJIM!

Narodni trgovci in obrtniki, katere priporoča slavnemu občinstvu slovensko obrtno društvo v Celju:

Josip Hočevnar

trgovina z modnimi oblekami in konfekcijami za gospode in dečke
CELJE, Kolodvorske ulice šte. 5

priporoča za spomladno in poletno sezono svojo bogato zalogo izgotovljenih oblek za gospode in dečke, kakor tudi športne suknje, površnike in haveloke po najnižjih cenah.

Bogata izber tu- in inozemskega modnega blaga.

Naročila po meri se izvršujejo najelegantneje, natanko in točno.

Rafael Šalmič

trgovina z urami, zlatnino in optičnimi predmeti
v Celju v Narodnem domu.

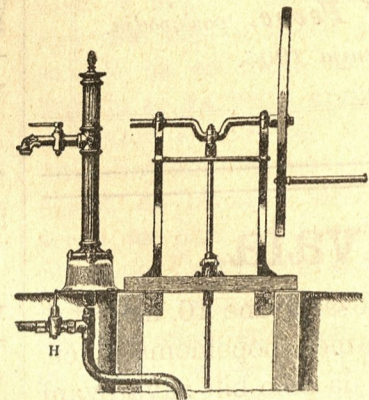
Največja zaloga zlatih, tula-, srebrnih in nikelnastih žepnih ur. Jako primerna darila v zlatu in srebru, verižice, uhani, zapestnice, priveski, svetinje, amuleti itd. Žlice, noži, vilice, tabatière, nastavki za slike, sadje, cvetlice itd. v pristnem in novem srebru. — Zaloga optičnih predmetov. — Velika izber stenskih ur, budilk itd. najnovejših in najboljših. Vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Vsa popravila se izvršujejo cenó in zanesljivo.

Postrežba točna in solidna!

IVAN REBEK

stavbni in umetni ključalničar
CELJE, Poljske ulice šte. 14

izvršuje vse v njegovo stroko spadajoča dela, kakor železne ograje, vrata, — — — šteditnike, vodovode, — — — vodnjake i. t. d.

Vedno v zalogi strelne priprave zoper točo.

Vse po najnižjih cenah!

Jakob Omladič

v Gaberjih pri Celju.

Tovarna za sodovico v sifonih kakor tudi

z limonado in malinovcem.

Izborna kakovost! Postrežba točna! Cene nizke!

Velika trgovina tu- in inozemskega manufakturnega blaga na debelo in na drobno

KAROL VANIČ

'Narodni dom' v Celju 'Pri dobrem pastirju' Cesarja Jožefa trg Graška cesta.

Postrežba točna! Cene nizke!

FERDINAND SIKOŠEK

SLIKARSKI IN PLESKARSKI MOJSTER
Nove ulice št. 11 * CELJE * Nove ulice št. 11.

Izvršujem vsa v mojo stroko spadajoča dela, kakor vse cerkvene, sobne in dekoracijske slikarije, črko-slikarska dela na steklo, les itd.

Prevzamem vsa stavbena in pohišvena pleskarska dela, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Martin Kolšek

čevljarski mojster v Celju

se priporoča sl. občinstvu v izdelovanje obuval za gospode in dečke. — Vsa naročila izvršujejo točno, iz najboljšega usnja, dobro in cenó.

IVAN LIKAR
glavni zastopnik banke „Slavije“ v Celju ima svojo pisarno v Kovaški ulici (Schmiedgasse) št. 5.

Zavaruje poslopja in raznovrstno blago zoper požar, sprejema tudi vsakovrstna zavarovanja za človeško življenje po najugodnejših pogojih in nizkih cenah; zavaruje šipe in steklo zoper poškodovanje ter ljudi zoper nezgode ali poškodovanje na telesu, kakor tudi dragocene reči, zlatnino, srebrnino, denar in raznovrstno blago zoper tatvino in vлом.

JOSIP KREGAR

stavbni in galanterijski klepar v Celju

izvršuje stavbna in umetna ter sploh v to stroko spadajoča dela. — Častiti duhovščini ter cenjenemu p. n. občinstvu se priporoča za pokrivanje stavb.

Cene jako nizke! Postrežba točna!

Slamnike

najnovejše in najmodernejšee — — — kakor tudi solčnike, dežnike, palice, — — — rokavice in nogavice priporoča

Peter Kostič

Glavni trg št. 2, CELJE, Glavni trg št. 2 Štajarsko.

Za poštna naročila zadostuje pri slamnikih naznaniti velikost v centimetrih, barvo in ceno.

Postrežba hitra in točna!

Edina narodna steklarska trgovina
Fran Strupi

CELJE * Graška cesta št. 4 * CELJE podružnica v Laškem trgu.

Velika zaloga stekla, porcelana in kamenine.

Postrežba točna in solidna!

Vsakovrstno v steklarsko stroko spadajoče blago, kakor svetilnice, zrcala, različni okvirji za podobe, šipe za okna itd. na debelo in na drobno.

Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah, katera se izvršujejo po najnižjih cenah.

Najlepši okraski in dekoracije, jako primerni predmeti za darila in srečlove.

Sl. javne zavode in privatnike opozarjam zlasti na svojo zalogo higijeničnih pljuvalnikov.

Anton Kolenc

trgovec s špecerijskim blagom, deželnimi pridelki, sadjem in perutnino

== V CELJU ==

v 'Narodnem domu' in 'pri kroni'.

Kupuje po najvišjih cenah vse deželne pridelke, kakor

predivo, suhe gobe, laneno seme, deteljno seme, malisno štopo, orehe, suhe češplje, vsakovrstno žito, sveže hruške, jabolka, fižol itd., sploh vse deželne pridelke in tudi perutnino.

JOSIP LEON

krojaški mojster
v Celju, Gosposke ulice šte. 9

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo vsakovrstnih izgotovljenih oblek. — Izvršujem tudi naročila po meri po najnižjih cenah in najnovejših vzorcih ter se najvljudneje priporočam.

Hitra postrežba! Cene nizke!

Josip Zabukošek

krojaški mojster, Celje, Glavni trg št. 18.

Velika zaloga narejenih oblek od pripravi do najfinejših. Vsa naročila po meri se izvršujejo dobro, točno in cenó!

LASTNIK GOSTILNE NA STAREM GRADU, kjer točij najboljša pristna vina in izborna pivo; okusna mrzla jedila vedno na razpolago.

Josip Koštomaj

gostilničar „pri jelenu“

priporoča svojo

dobro vpeljeno gostilno.

Mrzla in topla kuhinja

vedno na razpolago!

Odlikovan od vis. c. kr. trg. ministrstva.

Martin Stojan ml.

stavbni in umetni mizar v Teharjih pri Celju

prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela, katera izvrši v najkrajšem času po konkurenčnih cenah. — Priporoča se tudi v izdelovanje šolskih klopi, vsega pisarniškega pohišva, ter vseh v trgovinah potrebnih mizarjskih izdelkov.

Anton Topolak

trgovec s špecerijskim blagom
v Celju (nasproti Narodnemu domu)

priporoča svojo veliko zalogo vedno svežega blaga po najnižjih cenah. Nadalje priporoča iz svoje zaloge sloviti

konjak grofa R. Kegleviča.

Kupuje in prodaja vse deželne pridelke.

Postrežba točna in solidna.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam da sem prevzel

gostilno

v 'Narodnem domu' v Celju

kjer bodem točij vedno sveže, dobro marcno pivo, pristna cena vina ter postregel z najboljšo kuhinjo po nizkih cenah.

ANTON KOŠTOMAJ, gostilničar.